

Голос України

№ 2 (2004) ♦ Середня, 6 січня 1999 року ♦ Ціна договірна

ЗАВТРА—

Різдво Христове

**Сійся-родися! На щастя,
на здоров'я, на добро!**

І буде магічний Свят-вечір... Замислілось на хвилину: ось так — з благоговінням і з надіями на нове щастя зустрічали його наші пращури і сто, і тисячу, і дві тисячі років тому. І були у них чудові правила.

А що перше — щоб усі цього вечора були вдома. Кажуть, навіть душі тих, кого давно нема, прилітають до свого роду, щоб побути з усіма.

А що друге правило — нічого в цей день ні в кого не позичати і нікому нічого не довати.

А що третє — борони Боже сваритися цього дня! Навіть з ворогами варто замиритися, щоб у новому році згода була і в домі, і поза ним.

Золоті правила!
Щоб роду свого не забували — він у нас давній, великий і славетний.

Щоб своє все було — і хліб, і до хліба.
Щоб єдині були ми у новому році й завжди. У родині і поза нею, у парламенті і поза ним.

... Засіяє благовісна вечірня зоря — то знак: Божий син народився. Він стукає до нас — несе нам нові надії. Мільйони православних радо стрічають його.

У номер

Нові адреси для колядників

З новосілля розпочався Новий рік і Різдвяні свята для багатьох мешканців Кузнецовська — міста рівненських атомників. Своїх господарів прийняла дев'ятиповерхівка з тридцятью шістьма квартирами поліпшеного планування. Це другий житловий будинок у новому мікрорайоні «Ювілейний». Незабаром покличуть до себе вірхові дзвони Свято-Преображенського храму, що зводиться неподалік. А ще в «Ювілейному» поруч із житловими будинками, об'єктами соціальної інфраструктури споруджують центр реабілітації для дітей-інвалідів, будинок милосердя для самотніх людей похилого віку.

У військовиків — новий навчальний

У Збройних силах України почався новий навчальний рік. Частини й підрозділи приступили до відпрацювання заходів з бойової підготовки. Традиційно вона передбачає програму індивідуальної підготовки особового складу, узгодження взаємодії відділень та взводів, проведення протягом року тактичних навчань різного рівня, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Знижка для сільгоспвиробника — 5 відсотків

Національна комісія регулювання електроенергетики України (НКРЕ) з 1 січня 1999 року запровадила фіксовані тарифи (у гривнях) на електричну енергію для сільськогосподарських споживачів-виробників.

Нині тарифи для них коливаються від 11,53 коп. до 12,68 коп. за 1 кіловат-годину. Порівняно з тими, що діяли раніше, нові тарифи знижено в середньому на 5 %.

Крім того, запроваджено фіксовані гривневі тарифи в розрахунках споживачів з енергопостачальними компаніями за енергію, що відпускається на потреби опалення та гарячого водопостачання, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Торгуйте без обмежень

Президент США Білл Клінтон направив у Конгрес доповідь про те, що еміграційні закони й політика України та деякі інших колишніх радянських республік (усіх країн СНД, крім Білорусі) відповідають критеріям, що дають змогу продовжити для цих країн дію режиму найбільшого сприяння в торгівлі.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», у доповіді зазначено, що ці країни продовжують дотримуватися міжнародних стандартів свободи еміграції. Ухвалена конгресменами ще за радянських часів поправка Джексона-Веніка передбачає дискримінацію в торгівлі для тих країн, які обмежують право своїх громадян емігрувати.

Галерея вертепів

У Різдвяні дні в Луцьку відбудуться величезні вертепні дійства. У Волинському обласному театрі ляльок проходить Третій міжнародний фестиваль «Різдвяна містерія», присвячений другому тисячоліттю Різдва Христового. У ньому беруть участь театри ляльок з Іспанії, Польщі, Норвегії, Білорусі, Росії, Румунії, Південно-Африканської Республіки, України. Крім того, за участю науковців дев'яти країн відбудеться симпозиум «Традиції різдвяної драми в театрі ляльок». Дискутуватимуть на тему проходження вертепів, їхнього впливу на розвиток різних світових культур.

Фотофакт

Міжнародний фонд «Діти Чорнобиля» — за виживання» виступив організатором різдвяної доброчинної акції. А допомогли ініціаторам артисти столичного Молодого театру і театралогічного осередку «Бенефіс».

Фото
Володимира
СТРУМКОВСЬКОГО.

6 січня

- ✓ 1846 року, перебуваючи на Переяславщині, Тарас Шевченко написав «Заповіт»
- ✓ 1846 року в Києві засновано Кирило-Мефодіївське братство
- ✓ 1834 року народився історик Володимир Антонович — учитель Михайла Грушевського
- ✓ народилися поети Володимир Сосюра (1898) і Василь Стус (1938)
- ✓ 1742 року помер гетьман Филип Орлик — автор першої української конституції

Закони
України

3, 13

Лобановський
і його учні

14

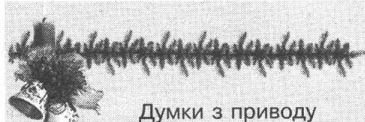
О Уряд прийняв рішення про емісію ОВДП у 1999 році на суму 750 млн. грн.

О «Фольксваген» створив фонд для виплати допомоги колишнім оstarбайтерам, які працювали на заводі в роки війни.

О На шахті «Аненська» ДДК «Луганськвугілля» смертельно травмував електрослюсар.

О 7 осіб постраждали від пекучого вогню на новорічній святі у Харкові.

P. S.

Думки з приводу

«Зв'язати» уряд бюджетом

Народні депутати — про твердження Прем'єр-міністра України Валерія Лустойненка, що у парламенті вдалося створити проурядову коаліцію за участю фракцій НДП, ПЗУ, СДПУ (о), а також за підтримки фракцій СелПУ, Руху, групи «Незалежні» та частини «Громади».

**Віктор СУСЛОВ,
СелПУ:**

— Більшість депутатів, які голосували за бюджет, прагнуть не підтримати уряд, а «зв'язати» його бюджетом, необхідністю виконувати закон про бюджет і тим самим позбавити свободи у використанні бюджетних коштів. Про те, яку насправді має уряд підтримку в парламенті, можна буде робити висновок за підсумками голосування за програму його дії. Однак реально уряд, мабуть, не отримає більшості.

В'ячеслав ЧОРНОВІЛ, НРУ:

— Прем'єр не вперше видає бажане за дійсне. Підсумки голосування з бюджету-99 можна охарактеризувати як формування дуже хисткої ситуативної більшості. За бюджет голосували і депутати з фракції Селянської партії, яка не може бути з нами в одному блоці з ідеологічними міркувань, і частина «Громади», яка є союзником лівих. Тому розраховувати на створення більшості в парламенті після бюджетного голосування не можна. Доки вся фракція «Громади» чи її значна частина не вийде від лівих, говорити про більшість нереально.

**Анатолій МАТВІЄНКО,
НДП:**

— Судячи з бюджетного голосування, можна говорити про реальну можливість для створення такої коаліції, про яку каже Прем'єр-міністр. Однак поки що така коаліція ситуативна. Перші серйозні консультації, похідження з різними фракціями з урахуванням їхніх пропозицій, а паралельно з кадровими змінами в уряді можна спробувати створити коаліцію, підписавши відповідний протокол.

✓ Дніпропетровськ

ЩО ТАКЕ ЕКОНОМІКА ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ

Дніпропетровський аграрний університет першим в Україні розпочав готувати фахівців з економіки навколишнього середовища. Мало хто знає, що у провідних країнах світу ця наука з природоохоронним вважається однією з найактуальніших.

Агроуніверситет провів наукову конференцію «Економіка навколишнього середовища — нова спеціальність в Україні». Можна сподіватися, що фахівців такого спрямування незабаром готуватимуть і інші вузи держави. Адже взяти участь у конференції виявили бажання вчені вищих навчальних закладів усіх областей центрів України.

Мал. Віктора ПОПОВА.

У Новий рік — із вірою у власні сили

42% учасників опитування, проведеного Українським інститутом соціальних досліджень і центром «Соціальний моніторинг», вважають неможливим настання кінця світу в новому році. 1% респондентів вірить у кінець світу, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

40% опитаних не змогли відповісти, які погіршилися стан навколишнього середовища в їхньому населеному пункті, 33% вважають це можливим, 8% налаштовані песимістично.

У тому, що вони будуть щасливі в новому році, цілком упевнені лише 6% респондентів. 33% опита-

них вважають малоімовірним, що вони будуть повністю задоволені життям, 12% не заперечують такої можливості, 4% упевнені, що саме так і станеться.

65% мешканців України у своєму житті покладаються на власні знання, здібності і сили. 24% опитаних розраховують на

підтримку з боку своєї родини, 21% — на допомогу Бога. 15% покладаються на удачу, на долю, 13% — на підтримку батьків. На допомогу держави розраховують 6%, на підтримку друзів — 5% опитаних.

Всього було опитано 1840 респондентів у 12 регіонах України.

Постанова Верховної Ради України

У зв'язку з прийняттям та набранням чинності Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів)», інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування» Верховна Рада України постановляє:

1. Будь-які нормативно-правові акти, що не мають сили закону і видані з порушенням вимог Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів)», інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування», якими збільшувалися ставки податків і зборів (обов'язкових платежів) або змінювалися об'єкти оподаткування, інші елементи податкових баз та пільги з оподаткування, а також ті, якими встановлювалися податки і збори (обов'язкові платежі), що не були визначені Законом України «Про систему оподаткування», не застосовуються у частині, що суперечить Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів

(обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування», з моменту їх видання, та не підлягають виконанню платниками податків і зборів (обов'язкових платежів).

2. У зв'язку з набранням чинності Законом України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування» вважається, що будь-які питання оподаткування є економічними питаннями, повністю врегульованими законами України.

3. Використання зборів за спеціальними використання природних ресурсів, за забруднення навколишнього природного середовища та за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету, здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України відповідно до законів України.

4. Кабінету Міністрів України у десятиденний термін привести свої нормативно-правові акти у відповід-

ність з Законом України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування».

4. Рекомендувати Президенту України у десятиденний термін скасувати видані ним акти, що не відповідають Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування».

5. Звернути увагу Генерального прокурора України на необхідність посилення нагляду за дотриманням і застосуванням Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування» органами державної влади і їх посадовими особами.

Голова Верховної Ради України

О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
24 грудня 1998 року.
№ 363-XIV.

Про внесення змін до статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №27, ст.181, №47, ст.294; 1998 р., №10, ст.35, №18, ст.94; №26, ст.151) такі зміни:

пункт 2.2 після абзаци першого доповнити новими абзацами другим-восьмим такого змісту:

«Сума амортизаційних відрахувань звітного (податкового) періоду, визначена з урахуванням понижуючого коефіцієнта 0,6 при застосуванні норм амортизації, враховується при визначенні об'єкта оподаткування у порядку, встановленому пунктом 3.1 статті 3 цього Закону.

Сума приросту податку на прибуток звітного (податкового) періоду, одержана за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта з 0,7 до 0,6 при застосуванні норм амортизації, визнається як 30 відсотків від різниці між сумами амортизаційних відрахувань, визначених із застосуванням понижуючих коефіцієнтів 0,7 та 0,6 відповідно до цієї статті (податкового) періоду.

У разі, коли за результатами звітного (податкового) періоду сума по-

датку на прибуток підприємств, визначена у встановленому порядку, є більшою або дорівнює сумі приросту податку на прибуток за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта при застосуванні норм амортизації до державного бюджету України спрямовується частка податку на прибуток, що дорівнює сумі такого приросту за звітний (податковий) період.

У разі, коли за результатами звітного (податкового) періоду сума податку на прибуток підприємств є меншою за зазначену суму приросту податку на прибуток, до Державного бюджету України сплачується вся сума податку на прибуток звітного (податкового) періоду.

При цьому від'ємна різниця між сумою податку на прибуток підприємств за звітний (податковий) період та сумою зазначеного приросту податку на прибуток такого періоду не враховується при обчисленні податкових зобов'язань підприємства з податку на прибуток наступних звітних (податкових) періодів.

У випадку, коли податок на прибуток підприємств звітного (податкового) періоду дорівнює нулю або якщо об'єкт оподаткування має

від'ємне значення, сума приросту податку на прибуток, одержана за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта при застосуванні норм амортизації, не нараховується.

Доходи Державного бюджету України, одержані за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта при застосуванні норм амортизації, спрямовуються виключно на погашення заборгованості з виплат заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат. Використання зазначених коштів на інші пот...

заборгованості.

У зв'язку з цим абзаци другий, третій, четвертий вважатимуться зазначеними дев'ятим, десятим та одинадцятим.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і поширюється на правовідносини, що виникли з 1 січня 1998 року.

Кабінету Міністрів України у дводенний термін скасувати свої нормативно-правові акти, що суперечать цьому Закону.

Президент України

Л. КУЧА.

м. Київ,
20 листопада 1998 року.
№ 269-XIV.

Про внесення змін до статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:

1. Статтю 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №27, ст.181, №47, ст.294; 1998 р., №10, ст.35, №18, ст.94; №26, ст.151) після пункту 2.22 доповнити новим пунктом 2.23 такого змісту:

«2.23. На період з 1 січня 1999 року до 1 січня 2002 року до валового доходу платника податку не включаються суми коштів, нараховані (отримані) у складі ціни продажу електричної та теплової енергії у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та

теплову енергію, які спрямовуються на фінансування витрат, пов'язаних із добувочою енергоблоків електростанцій та теплоелектроцентральної України, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Зазначені кошти зараховуються на спеціальний рахунок і використовуються виключно на фінансування витрат, пов'язаних із добувочою таких енергоблоків.

Державна податкова адміністрація України встановлює порядок обліку і подання податкової звітності про використання коштів, спрямованих на фінансування витрат, пов'язаних із добувочою енергоблоків електрос-

танцій та теплоелектроцентральної України, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У разі використання зазначених коштів не за цільовим призначенням такі кошти включаються до складу валового доходу платника податку і оподатковуються на загальних підставах».

У зв'язку з цим пункт 2.23 вважати пунктом 2.24.

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 1999 року.

Президент України

Л. КУЧА.

м. Київ,
16 грудня 1998 року.
№ 317-XIV.

Увага: зміни оподаткування прибутку

Про фіксований сільськогосподарський податок

Закон України

Цей Закон визначає механізм справляння фіксованого сільськогосподарського податку, що сплачується сільськогосподарськими товаровиробниками у грошовій формі або у вигляді поставок сільськогосподарської продукції.

Стаття 1. Визначення термінів.

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

товарна сільськогосподарська продукція — це продукція сільськогосподарського виробництва, призначена для реалізації;

фіксований сільськогосподарський податок — це податок, який не змінюється протягом визначеного чим Законом терміну і справляється з одиниці земельної площі;

Фіксований сільськогосподарський податок сплачується в рахунок таких податків і зборів (обов'язкових платежів): податку на прибуток підприємств; плати (податку) за землю; податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів;

комунального податку; збору за геологорозвідальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету;

збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення;

збору на обов'язкове соціальне страхування;

збору на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг загального користування України;

збору на обов'язкове державне пенсійне страхування;

збору до Державного інноваційного фонду;

плати за придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності; збору за спеціальне використання природних ресурсів (щодо користування водами для потреб сільського господарства).

Інші податки та збори (обов'язкові платежі), визначені Законом України «Про систему оподаткування», сплачують сільськогосподарськими товаровиробниками в порядку і розмірах, визначених законодавчими актами України, на чиненні законодавчих актів України.

Стаття 2. Платники фіксованого сільськогосподарського податку

Платниками фіксованого сільськогосподарського податку є сільськогосподарські підприємства різних організаційно-правових форм, передбачених законами України, селянські та інші господарства, які займаються виробництвом (виручуванням), переробкою та збутом сільськогосподарської продукції, в яких сума, отримана від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки за попередні звітний (податковий) рік, перевищує 50 відсотків загальної суми валового доходу підприємства.

У разі, коли у звітному періоді валовий дохід від операцій з реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки становить менше як 50 відсотків загальної суми валового доходу підприємства, платники сільськогосподарського податку у наступному звітному періоді на загальних підставах.

До платників фіксованого сільськогосподарського податку належать також власники земельних ділянок та землекористувачі, в тому числі орендарі, які виробляють товарну сільськогосподарську продукцію, крім власників та землекористувачів земельних ділянок, переданих для ведення особистого підсобного господарства, будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель (присадибна ділянка), садівництва, дачного будівництва, а також наданих для городництва, сінокосяння та випасання худоби.

Якщо у сільськогосподарських товаровиробників нарахована у 1997 році відповідно до частини другої статті 1 цього Закону сума податків і зборів (обов'язкових платежів) перевищує суму фіксованого податку більш як у три рази, то суму фіксованого податку застосовують за коефіцієнтами:

у разі перевищення у три-чотири рази — 1,5;

у разі перевищення більш як у чотири рази — 2.

Платники фіксованого сільськогосподарського податку (далі — платники податку) мають право на вибір форми сплати фіксованого сільськогосподарського податку в грошовій формі або/та

у вигляді поставок сільськогосподарської продукції.

Кількість сільськогосподарської продукції з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюється на початку року і не підлягає коригуванню залежно від зміни ціни на сільськогосподарську продукцію протягом податкового року.

Обрахування кількості сільськогосподарської продукції з одного гектара сільськогосподарських угідь, що має поставлятися в рахунок фіксованого сільськогосподарського податку, здійснюється, виходячи з еквіваленту — однієї тонни пшениці м'якої третього класу за цінами, які щорічно визначаються Кабінетом Міністрів України.

Кількість сільськогосподарської продукції з одного гектара сільськогосподарських угідь, яка має поставлятися в рахунок фіксованого сільськогосподарського податку, визначається як співвідношення частини однієї тонни пшениці, зазначеної у частині сьомій цієї статті, до частини однієї тонни відповідної продукції. Таке співвідношення встановлюється щорічно Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами до затвердження відповідного бюлетеню, але не пізніше 1 січня.

Змінюючи порядок сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) протягом звітного (податкового) року не допускається.

Стаття 3. Об'єкт оподаткування та ставки фіксованого сільськогосподарського податку

Об'єктом оподаткування є площа сільськогосподарських угідь, переданих сільськогосподарським товаровиробникам у власність або наданих йому у користування, в тому числі на умовах оренди.

У випадку, коли у звітному періоді відбувається зміна площі сільськогосподарських угідь, у зв'язку з набуттям права землевласника або землекористувача відповідно землевласник чи землекористувач зобов'язаний здійснити уточнення сум податкових платежів на період до закінчення податкового року і протягом місяця надати розрахунок до органів державної податкової служби за місцем розташування земельної ділянки.

Ставка фіксованого сільськогосподарського податку з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюється у відсотках до їх грошової оцінки, яка проводиться відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України у таких розмірах:

для ріллі, сіножатей та пасовищ — 0,5;

для багаторічних насаджень — 0,3.

Грошова оцінка сільськогосподарських угідь у разі необхідності може уточнюватися згідно із законодавством.

Стаття 4. Ставки фіксованого сільськогосподарського податку для платників податку, які здійснюють діяльність у гірських зонах та на польських територіях

Для платників податку, які здійснюють діяльність у гірських зонах та на польських територіях, ставка фіксованого сільськогосподарського податку з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюється у відсотках до їх грошової оцінки, яка проводиться відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України, в таких розмірах:

для ріллі, сіножатей та пасовищ — 0,3;

для багаторічних насаджень — 0,1.

Перелік платників податку, на яких поширюється ця стаття, затверджується до 15 січня 1999 року на пленарних засіданнях обласних рад за поданням районних державних адміністрацій, виходячи з критеріїв, установлених статтею 1 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» та визначених Кабінетом Міністрів України польських територій.

Стаття 5. Порядок нараховування та строки сплати фіксованого сільськогосподарського податку

Платники податку визначають суму фіксованого сільськогосподарського податку на поточний рік у порядку і розмірах, передбачених цим Законом, і подають розрахунок органу державної податкової служби за місцем знаходження платника податку до 1 лютого поточного року.

Сплата податку проводиться щомісячно до 20 числа наступного місяця у розмірі третини суми податку, визначеної

на кожний квартал від річної суми податку, у таких розмірах:

у I кварталі — 10 відсотків;

у II кварталі — 10 відсотків;

у III кварталі — 50 відсотків;

у IV кварталі — 30 відсотків.

Поставка зерна в рахунок фіксованого сільськогосподарського податку здійснюється сільськогосподарськими товаровиробниками у визначений ними за погодженням з районною державною адміністрацією строки, але не пізніше 15 жовтня — з продукції ранніх зернових культур, до 1 грудня — з продукції пізніх зернових та технічних культур, а поставка продукції тваринництва — щомісяця, але не пізніше останнього дня поточного місяця.

Обов'язки з доставки товарної сільськогосподарської продукції до заготовчих підприємств і організацій в рахунок фіксованого сільськогосподарського податку покладаються на платників податку.

Витрати, пов'язані з транспортуванням товарної сільськогосподарської продукції до заготовчих підприємств і організацій, несуть платники податку, а за прийняттям, зберіганням і реалізацією цієї продукції, — заготовчі підприємства і організації з наступним відшкодуванням таких витрат за рахунок одержаної виручки від реалізації зазначеної продукції та продуктів її переробки. Тарифи на виконання вказаних послуг пошкоджуються з відповідною районною державною адміністрацією.

Стаття 6. Порядок зарахування фіксованого сільськогосподарського податку до бюджетів і державних цільових фондів

Платники податку перераховують у визначений строк коштів на окремий рахунок, виділений Державною казначейською України у районах.

Відділення державного казначейства України у районах наступного дня після надходження коштів перераховують суми фіксованого сільськогосподарського податку у таких розмірах: до місцевого бюджету — 30 відсотків, на обов'язкове державне пенсійне страхування — 68 відсотків, на обов'язкове соціальне страхування — 2 відсотки.

Зазначені відділення повідомляють відповідний орган державної податкової служби про загальну суму податку та її розмежування.

Стаття 7. Порядок обліку та контролю нараховування і сплати фіксованого сільськогосподарського податку

Органи державної податкової служби у районах ведуть облік нараховування і сплати сум фіксованого сільськогосподарського податку за формою і в порядку, затверджених Державною податковою адміністрацією України.

Контроль за своєчасним і повним надходженням сум фіксованого сільськогосподарського податку здійснюють органи державної податкової служби.

Стаття 8. Відповідальність за сплату фіксованого сільськогосподарського податку

Платники податку несуть відповідальність за правильність обчислення, своєчасність подання розрахунків та сплати сум фіксованого сільськогосподарського податку згідно із законодавчими актами України.

Стаття 9. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 1999 року і діє до 1 січня 2004 року.

Для стабілізації сільськогосподарського виробництва звільняються з 1 січня 1999 року до 1 січня 2001 року від сплати фіксованого сільськогосподарського податку сільськогосподарські товаровиробники, які відповідно до норм цього Закону є платниками цього податку.

Від сплати фіксованого сільськогосподарського податку звільняються вітчизняні дослідні господарства науково-дослідних установ і навчальних закладів, професійно-технічні училища сільськогосподарського профілю та сортировувальні станції (дільниці).

2. Довоповнити частину першу статті 14 Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №16 ст.119) пунктом 20 такого змісту:

«20. фіксований сільськогосподарський податок»;

3. Кабінету Міністрів України: підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів та до бюджетної класифікації відповідно до цього Закону;

розробити і затвердити Положення про порядок справляння та обліку фіксованого сільськогосподарського податку;

в місячний термін розробити та внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо запровадження механізму, який би не допускав ухилення від сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) сільськогосподарськими товаровиробниками за продукцією невідомого виробництва, що реалізується іншим споживачем;

підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість» з питання використання сільськогосподарськими товаровиробниками сум податку на додану вартість від реалізації сільськогосподарської продукції на придбання техніки вітчизняного виробництва.

4. Зупинити дію сільськогосподарських товаровиробників — платників фіксованого сільськогосподарського податку — дію таких законодавчих актів України та їх окремих норм з питань оподаткування:

Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №47, ст.648; 1997 р., №14, ст.60);

Закону України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №11, ст.150; 1997 р., №15, ст.117);

Закону України «Про податок за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1992р., №38, ст.560; 1996 р., №45, ст.238; 1997 р., №47, ст.294);

статті 15 Декрету Кабінету Міністрів України від 20 травня 1993 року №56-93 «Про місцеві податки і збори» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №30, ст.36; 1995 р., №30, ст.229);

Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №4, ст.28; 1997 р., №27, ст.181, №47, ст.294; 1998 р., №2, ст.7; №10, ст.35, №18, ст.94, №26, ст.151), за винятком пунктів 7.7, 7.8 і 13.1, 13.2, 13.6, 13.7 та 13.8;

Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №20, ст.82; 1998 р., №30-31, ст.193) частині придбання торгового патенту для здійснення торговельної діяльності;

Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №16, ст.119, №29, ст.190) у частині сплати сум податків і зборів (обов'язкових платежів), включених до складу фіксованого сільськогосподарського податку, передбаченого цим Законом;

пункту 4 розділу II Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №16, ст.119) щодо запровадження загальнодержавного єдиного (фіксованого) податку на території Глобінської району Полтавської області, Старобешівської району Донецької області та Ужгородської району Закарпатської області;

Закону України «Про формування Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №36, ст.229);

Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №37, ст.237; 1998 р., №11-12, ст.49, №42, ст.257) за винятком пункту 4 статті 1, пункту 3 статті 2, частини першої статті 3, пункту 4 статті 4, статті 5 у частині, що стосується платників збору, визначених у пункті 4 статті 1 Закону;

Закону України «Про збір на обов'язкове соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №37, ст.238; 1998 р., №14, ст.53, №20, ст.101);

Закону України «Про запровадження в порядку експерименту єдиного (фіксованого) податку для сільськогосподарських товаровиробників» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., №25, ст.147).

Президент України

Л. КУЧАМА.

м. Київ, 17 грудня 1998 року.

№ 320-XIV.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Нове життя нового прагне знаку

Заслужений діяч мистецтв України
Юхим Харабет
сказав і своє слово
у геральдиці міст і сіл

У номері
✓ Вінниця

Скинувшись селяни на пам'ятник

У селі Чуків Німецького району встановлено пам'ятник Герою Соціалістичної Праці Федору Васильовичу Собілку. 30 літ він очолював місцеве господарство, відоме своїми показниками далеко за межами області. Ще 16 років головував у інших селах. Укладений хлібороб мав велике уміня — цінувати людей. Односельці, після смерті Собілки, збиралися всім миром на спорудження йому пам'ятника. Левову частку коштів виділило місцеве господарство, підставляло плече також КСЦ, де свого часу трудився «генерал поля».

✓ Запоріжжя

Нова історія козацького краю

Зустріч із земляками — Героями Соціалістичної Праці та повними кавалерами ордена Трудової Слави — в обласній держадміністрації стала першим із заходів, приурочених до відзначення 60-річчя утворення Запорізької області. До 29 січня 1999 року, коли відбулися урочисті заходи, в ній ще не дідали, заплановано провести обласний фестиваль народного мистецтва «Загода-2000», збори та мистецько-культурні заходи в національно-культурних товариствах, урочисте відкриття підсумків регіонального програмного «Зоряний шлях-98». Крім цього, вже готуються книжкові та музейні виставки, конкурси учнівських творчих робіт, конференції та зустрічі в навчально-виховних закладах, нові екскурсійні маршрути.

✓ Луцьк

Чоловічий монастир — у колишньому маєтку Адама Кисія

У церкві Успіння Божої Матері, що в селі Низькичів Ізвиницького району Волинської області, відкрився чоловічий монастир. Нині тут — чотири послушники. У 1643 році цей величний храм побудував київський вєвода Адам Кисій. І було тоді... 12 монахів. Село Низькичів — родовий маєток Адама Кисія. У цій церкві знайшов вєвода і свій вічний спочинок. Його останки зберігалися у саркофазі до шістнадцяти років. У часи тотальної боротьби з «опіумом» народу комуністично-атеїстичні розкопки саркофага, а останки Адама Кисія... викинули на вулицю, церкву закрили. Була спроба зруйнувати храм повністю. Мешканці навколишніх сіл не дозволяли цього зробити, зберегли до наших днів мармуровий вєст Адама Кисія. І ось церква Успіння Божої Матері як пам'ятка архітектури XVII століття з відкриттям чоловічого монастиря переживає нові дні народження.

✓ Рівне

Поку ведмедів прибуло

Новий рік приніс у Рівненський зоопарк нове поповнення: у пари ведмедів народилося двоє малюків. Ведмеді, звичайно, не заїли і котів, як «володарюватимуть» цього року, та все-таки принесуть багато радіщ малим рівнянам. Як і маленьке дівчатко на ім'я Ельза, котре живе зі своїми батьками по сусідству з ведмедями.

✓ Хмельницький

Усю владу — на майдан!

У переліднь нового року за розпорядженням голови обласної державної адміністрації Віктора Луцишина обласний суд переселився до дорозової будівлі, приміщення у давнього кошишнього обкому компартії. Тепер разом з арбітражним судом, що там розташований за 1991 року, що частину споруди буде відведено під окремий палац правосуддя. Новорічний подарунок судовій владі від виконавчої завершив довгий процес формування на головному майдані обласного центру всіх гілок влади — представницької, виконавчої, судової і навіть частини четвертої (тут працюють обласні радіо та телебачення), корупції республіканських радіо та телебачення. За кілька кроків від майдану Незалежності розташований також управління міліції, податкова адміністрація, обласні фонди тощо. Одне слово, вся влада — на одному майдані. Якби тільки не у новому році вони тилили обласного вєза в одному напрямку — можливо, тоді і краще стало б жити простому люду.

Самоврядування: символіка

На отриману за перемогу в конкурсі на крапаний варіант «Почесний відзнак Президента України» винагороду він купив ананас — парадувати дружини, яка таково заморського дива ще не кштувала. І хоча потреба в його роботі величезна, оголошена праця для художника, нехай і присмий, але виняток.

Якір рідного міста

Заслужений діяч мистецтв України Юхим Харабет сказав і своє слово у геральдиці міст і сіл. Насамперед не обійдений увагою рідний Маріуполь: завдяки художникові місто має малий герб і прапор. Великий герб існує поки що тільки в ескізі й очікує на прийняття на сесії міської ради.

За законами жанру, новий герб має містити в собі елементи «попередника». Герб Маріуполя, датований 1811 роком, зображав торжествуючий православний хрест над поваленим мусульманським півмісяцем. Саме так уявляли свою місію греки, що свого часу переселилися за Крим до Приазов'я.

Звичайно, така агресивна символіка ніяк не відповідала теперішнім намірам українців, — полегло Юхим Вікторович. Між іншим, і сам малий герб держави — тризуб — символ хох і графично цікавий, проте в сутності шкідливий — знак військовий. На мою думку, для України як мирної держави більш прийнятним було б зображення квітки соняшника.

Від колишнього символів приморського міста залишилася форма шита. Два кольори — світло-сірий і синій — уособлюють дві стихії, на яких тримається місто: металургія і моряків. Зменшеному зображено старовинного герба, як і двома державним нагородами, знайшлося місце в обрамленні, сплетеному з традиційних дубових і нетрадиційних акацієвих гілок. Духмяна акація, найпоширеніше в Приазов'ї дерево, стійко зносить і степові вітри, і задиристе повітря, і пекуче сонце. Великий герб уявляє триголова башта — за шим елементом колись визначався статус міста. На осяяченому церковко знаменові міста, як і на гербі, повторюється символіка.

бі, повторюються вишиті золотом символи первернутого ковшу з розплавленого металом і корабельного якоря.

— Я пропонував також виготовити хуртовини, які мали б такий самий малюнок і колір, — говорить Юхим Вікторович. — На них можна було б написати назви всіх районів міста і теж використовувати на урочистостях. Тоді і кожен район мав би символіку. Та поки що до цього справа не дійшла.

Є в Маріуполі ще один символ влади — ланцюг міського голови, теж виготовлений за ескізом Юхима Харабета. Надгавтає його під час свят та «протокольних» заходів. Очевидні стверджують, що коли ланцюг уперше презентували на лень міста Михайлові Поживанову, той був у захваті і не знімав символі влади до самого вечора. Цього року під час «Інавгурації» міський голова Юрій Хотлубей отримав цей знак з рук голови виборчої комісії.

Кожному селу — свій герб

Політ творчої фантазії художника не обмежується рідним містом. Юхим Харабет є автором нового герба Донецька. Шоправда, в обласному центрі виявилися більш консервативними і наголеди на збереженні на шиті руки з молотом і зіркі. Але й використовують донечани свій знак активніше, наносячи його на різноманітну сувенірну продукцію. Одного разу художникові потрапила до рук навіть... колода гральних карт, «сорочок» яких прикрашав герб шахтарської столиці.

На столі перед моїм співрозмовником — стос картонних папітрук. Це герби населених пунктів Донецчини. На замовлення, шоправда, намальовано ли-

ше герб села Безіменного, якому нещодавно виповнилося 200 років. Успереч назві, тут не втомлюються поповнювати історію рідного краю новими й новими фактами. А до ювілею сільська рада вирішила ухвалити і свій герб — чим, мовляв, ми гірші? У графичних символах бані православного храму, колосків пшениці і азівської річки відбилася і «професія» приморського села, і його минуле. Розчулений директор музею історії села привіз художникові ящик тільки — від в'їзних безіменців.

Пізнає вже з власної ініціативи намальовані герби рідного села Аналодь, села Бугас Волноваського району, міста Слов'яногорська та інших. Наїслав до місцевих рад і... не отримав відповідей. Так потрібна нам нова символіка чи ні?

Відзнака Президента як дзеркало великої політики

Історія створення почесної відзнаки Президента досить показова для нашої країни. Спершу було проголошено конкурс, підсумки якого підбирався за часів президентства Леоніда Кравчука. Розповідають, за варіант Харабета члени комісії проголосували одностайно. Проте підпис під протоколом ставити не поспішали: нехай, мовляв, Леонід Макарович подивиться, а ратом йому не сподобається. Думку комісії Президент піддавав сумнівам не став. Лише висловлювання побажання зробити відзнаку з колодкою.

Пробний екземпляр виготовлявся в Донецьку в одній із фірм, яка заступником способом і під ривним поглядом автора. Та дуже скоро влада в столиці змінилася, і було прийняте рішення зробити почесну відзнаку орденом «За заслуги» третього ступеня. Маріупольському художникові передали завдання розробити три варіанти. Юхим Вікторович наїслав роботи до адміністрації Президента, але зворотний зв'язок так і не відбувся. А через деякий час в одному з журналів побачив фото президентського знака, який лише приблизно

нагадував затверджене свого часу зображення. Авт цих рядків мала змогу порівняти проєкт і його втілення і підтверджує: настільки варіант не нагадує копія оригіналу. Втім, надалі подібні відкриті конкурси не проводилися, і критерії, за якими затверджують державні знаки України, не відомі.

— Між іншим, Україна — чи не єдина в світі держава, де всі відзнаки — у Президента, — зауважує мій співрозмовник. — В інших країнах це прерогатива парламенту. Президент має право нагороджувати магімим одним знаком.

Є у Юхима Вікторовича робота, про яку він говорить з особливим симпатією. Це знак «Почесний громадянин Маріуполя». Рішення про присвоєння звання приймає міська рада. Свого часу почесним громадянином міста став і Юхим Харабет. Для сім'ї художника і актриси (дружина його співрозмовника — актриса Донецького обласного російського драматичного театру Світлана Отченасенко) таке визнання заслуг принесло ще й матеріальну підтримку. Справа в тому, що за рішенням ради носії цього звання повністю звільняються від оплати комунальних послуг і телефону. І якщо почесні громадяни Маріуполя — Президент Н. оняльний академік наук Патон та президент Греші Константинос Стофанопулос — колись вирішували переїхати ближче до моря, проживання в місті їм майже нічого не коштувало.

Ліна КУЩ.
На фото: Юхим Харабет; малий герб Маріуполя. Маріуполь Донецької області.

Бачить око, та зуб не йме

За листом читача

Мешканець Кривого Ругу А. був без тямий від радості, коли у пащі імпортичних цигарок, яку він купив, знайшов вигришаний купон на цінний квиток. Він не ризикнув відправити купон поштою, а вирішив поїхати у київське представництво цієї туютонової корпораші сам.

Треба сказати, привітали його вельми люб'язно. Симпатичні молоді люди зареєстрували його купон своєю печаткою й запропонували, поки купон проходить експертизу на справжність, кілька днів пожити в готелі за рахунок фірми.

Всі ці дні А. провів у радісному збудженні, мріючи про те, як він розпорядиться своїм призом. Але коли в призначений час він з'явився в фірму, ті самі симпатичні молоді люди з добре нагрітим співчуттям повідомляли, що купон, на

жаль, фальшивий. І повернули йому щось таке, що нагадувало вигришаний купон, з яким він приїхав до Києва.

А одразу звернув увагу на те, що це не його купон. Той був на іншому, цупкішому папері. Під час ресетрації відбиток печатки на купоні було зроблено слабким, дель помітним. А на купоні, який повернули на місці печатки красувалася жирна блямба. Але довести представникам фірми нічого не вдалося. Дякувати ї за те, що дали грошей на зворотну дорогу.

Від себе хочу нагадати читачам приказку про безплатний риз, який буває лише в мишоловці. І побажати їм з нового року кинути папуги. Особливо імпорти цигарки.

Антон КРУПІН.

Кривий Ріг.

Коли потеряє — пастка для протаків

Українська рада миру з глибоким сумом сповіщає про смерть першого заступника голови Української ради миру
Бориса Сергієвича ЗЕРЗАЦЕВА
і висловлює щире співчуття його рідним та близьким.

Фракція Народного руху України у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття членові фракції Кулику Олександрову Васильовичу у зв'язку з великою втратою — смертю батька
Василя Андрійовича.

У зв'язку з затримкою публікації інформації про випуск акцій 11 емісії «Ділова Україна» від 05.06.1998 № 40) Акціонерно-комерційний РЕАЛ БАНК сповіщає юридичних та фізичних осіб, що свої претензії з цього приводу вони можуть заявити протягом 15 днів з дня опублікування цього оголошення.
Правління АК РЕАЛ БАНКУ.

«НОВИМ УКРАЇНЦЯМ»
НОВИЙ РІК,
«СТАРИМ УКРАЇНЦЯМ»
СТАРИЙ РІК!

«Не цураймося, признаваймося — нас багачко є»

Герб роду Хоменків

На численних гілках генеалогічного древа роду Хоменків-Бачинських із Луцька розмістилися хронологічні дані представників восьми поколінь, починаючи з часів Тараса Шевченка...

Чи бачили ви коли у звичайній кімнаті житлового будинку кілька великих стелів, на яких відтворено родовід усіх восьми поколінь і написано більш як 400 імен одного роду? Я був приємно здивований, коли все це побачив у сім'ї Марії Іванівни та Леоніти Сергійовни Хоменків з Луцька. І поруч — герб родини, обрамлений барвистим і каліновою, колосками жита і пшениці... Над списком 24 професій, що мали члени цього роду, — соловейко. Мимоволі подумалося: «А чому саме ця пташка?»

— Всі покоління нашої родини любили пісню, ми й сьогодні б без неї не уявляємо свого життя, — розповідала Марія Іванівна, коли я присів біля столу, на якому лежав великий альбом. «Недавно ми їхали з Києва. Як почали співати біля Житомира, то не переставали до самого Луцька. А було не раз — пораяємося з мамою на горі і співаємо. Моя мама записала двісті народних пісень, більшість із них я знаю напам'ять, їх сьогодні співають мої діти і внуки... Пам'ятаю, дуже гарний голос мав мій дідусь Микола Новосад... Його на моїх охочих убивли польські націоналісти».

Перегортаючи сторінки альбому. Своєрідний фотолітопис роду Хоменків-Бачинських, де восьме покоління позначене 1812 роком. І з того часу все відтворено в іменах і прізвищах, названо професії, хто де жив і працював, як закінчив свій шлях земний.

Найдавніша згадка про пращура з 1812 року Миколу Бориса, в якого було четверо синів — Василь, Микола, Григорій, Семен. Корінь у них — хліборобське. Мали велике господарство, дуже любили коней.

— У Григорія було двоє дітей — син Антон і дочка Марія, — продовжувала

розповідь Марія Іванівна, — Марія Григорівна — це і є моя бабуса. Вона виїхала заміж за Миколу Новосада — його дідусь. Від їхнього шлюбу народилися моя мама. А я знаю, що мій дідусь писав вірші. І мама писала вірші. Написали нею чотири молитви співають церковні хори. Мама з татом у парі прожили вже 60 років. Нині вони мешкають у Луцьку. Два мої сини — Леонід і Сергій у власних будинках живуть поблизу нас. А хати ми самі будували. Ми все вміємо робити самі: мурувати, стеляти, вишивати... У наших дітей, онуків — вишивані сорочки. Ось бачите на фото...

В альбомі — безліч фотографій. Найстаріша — з 1926 року. На ній — дев'ятирічний Іван Мельник — батько Марії Іванівни. А ось ще одне старе фото. І жінка пояснює, що на ньому в центрі — її батьки через тиждень після вінчання. Це був 1939 рік. Всього на фото — сорок чоловік.

Сумні очі в Марії Іванівни. Тремтять її губи.

— Багато з тих, кого бачите на фото, розстріляні, замордовані... Ми з діда-прадіда — хомляки. Прадідів українська земля, де князь Данило збудував місто Холм. Трагедія українців на цих землях — це і трагедія нашого роду. У першу світову війну нас виселили з рідних земель. Сім'ю так вивезли в Казань, мамину сім'ю — в Подольсь Московської губернії. У 1921 році вони повернулися додому. Друга світова війна принесла ще більше горе...

Відчуваю — жінці важко говорити. У фотолітописі є список 265 імен мешканців села Ласків, яких у березні 1944 року закатовано. В цьому селі за Бугом народилася Марія Іванівна, її мама, саме звідти походить корінь родин Борисів і Новосадів. Село спалили. На цьому місці сьогодні, як сказала Марія Іванівна, чисте поле. Залишилися стареньке кладовище, де кілька років тому, відвідуючи

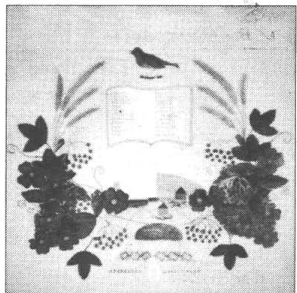
рідні місця, Марія Хоменко знайшла могилу свого родича Івана Бориса.

Гортаючи сторінки альбому... Скільки пошуку, терпіння вкладає, щоб відтворити історію роду! Прекрасного роду хліборобів, учителів, лікарів, академіків, шахтарів, конструкторів, столірів, мулярів...

— У нашій родині не було ніколи перевертнів та зрадників, — з гордістю каже Марія Іванівна. — Ми любимо і любимо рідну землю, мову, пісню. На чужі ніколи не зазімали, обірали рідне. Не обминула нашого роду й репресивна машина сталінських таборів. В 1937 році розстріляли як ворога народу рідного брата моєї прабабусі Михайла Гучака, який працював інженером на одному з заводів Москви. Рідний дядько моєї мами Антон Борис був інспектором духовних училищ у Московській губернії. Розстріляв. Рідний брат мого дідуса Володимир Мельник очолював секретне конструкторське бюро в Москві, працював разом з відомим авіаконструктором Туполєвим. Розстріляли.

Сотні імен у родоводі, десятки фотографій. На численних гілках генеалогічного древа Хоменків-Бачинських (нова гілка імен роду) розмістилися біографічні дані представників восьми поколінь — починаючи з часів Тараса Шевченка. Перед нами постає шляхетний рід, де кожен покоління може пишатися своїм життям, вчинками і творінням рук своїх. Відтворити майже 400 імен свого родоводу — хіба це не подвиг? Бо чи завжди ми пам'ятаємо своїх «славних прадідів великих»?

І людя себе на думці, що знаю лише своїх дідусів і бабусь. А далі? Ніде правди діти — так у більшості з нас. Бо якщо хтось із наших предків мав колись гектарів 10—15 поля, двоє коней, то волос ми вже боялися про це говорити. Ми забули, з час раками вибивали те, чим кожна нація пишається: древність, імена, діла, слава предків. Допоможі ж так?

Ми довго розмовляли з Марією Іванівною. За професією вона вчителька, зараз на пенсії. І чоловік її Леоніт Сергійович теж пенсіонер. Марія Іванівна збирає матеріали про родовід свого чоловіка. Вже знайшла ім'я прапрадіда Кирила Різничника, який жив біля Фастова у Київській області.

Дуже допомагає мені у цій справі мій родич Анатолій Борис, який живе в селищі Жовтєве біля Новоозерська, — продовжує Марія Іванівна. — Ми з ним відтворили плани сіл, де жили наші предки. Приємно, що імена і прізвища наших предків не перериваються. У 1812 році жив Микола Борис, а сьогодні його родовід продовжує Анатолій Борис. Коли ми збираємося разом, то ніби за одним столом присутні наші прабабусі і прадіди, — всі, хто відійшов у вічність, але дав нам життя. Правда, це добре?

Дай Боже, щоб кожен з нас свій родовід, пишався предками. Як співає Ніна Матвієнко: «Не цураймося, признаваймося — нас багачко є».

Богдан БЕРЕКАТА.

Волинська область.

Як відомо, протягом усього історичного періоду розвитку людства поєднати категорії часу і простору вдалося лише одній людині — сержанту Сидорчуку, котрий наказав солдатам копати від паркану до обідю

Фейлетон

Відомо й те, що часто-густо чужі лаври не дають спокійно спати досить значній частині населення планети. Хвороба ця, що точить душу, як шашлик дерево, має особливе поширення на теренах України. Причому це спостерігалось як за умов колоніального гноблення, так і за повної незалежності. За останньої ситуації навіть більше, ніж будь-коли раніше: мазанка, навіть човно виблєна, та не зярила серце, як триперхові хороми сусіда...

І сержант Сидорчука, скажімо, у Рівному теж не залишив без уваги. Знайшовши його послідковий у нетрях відомо-комуністичній сфері. Заступник директора обводоканалу Микола Бойко так і сказав: «Ми лише від «стояка»... А згодом його колега по роботі, котрий побажав залишитися невідомим, додав: «... і до суботи зробимо».

А ви кажете, не можна поєднати непоєднуване. Ось, будь ласка: «Від стояка... до суботи»...

Потрібно, проте, розшифрувати, оскільки такі філософські конструкції усвідомлюють не дуже... Тож послухаємо 73-річного рівненського громадянина

Степана Семеновича Вороб'я — голову відомого ветеранського кооперативу «Черевички».

— Все воно не вічне, — по-філософськи почав Степан Семенович. — Так само і водопровідні труби у квартирі. Поплинуло ось якось, а одна проіржавіла, і вода тече дорбитим. Я відразу до ЖЕКУ — куди ж іще! А вони мені кажуть: свої діла, мовляв, ми передали водоканалу, туди й звертайтеся. Зв'язуюсь з обводоканалом. Та ліпше я з ним не зв'язуюсь б. Кажуть, немає труби. Купив я трубу — в них бензину немає, аж ніяк не прийти. Дам, кажу, п'ять літрів, так ім цього замало... День минав, другий, вода тече шпороз дужче. Почав телефонувати «по інстанціях». З'явилися, зрештою, люди — і з ЖЕКУ, і з водоканалу. Чоловік вісім було, цілісний консилиум — радилися, кому належить лагодити. Наобіцяли до суботи зробити...

Читаю, бачу, вже сміється: знаю, мовляв, нічого ніхто не зробив! Правильно, дорогий друже, і в суботу Степан Семенович продовжує «маніпулювати» відрами, каструлями і виварками. Ніхто нічого і не думає робити, адже живемо ми у незалежній державі, чимало категорій громадян якій розуміють незалежність як незалежність від законів, установлених норм і правил, незалежність, якщо хочете, від совісті.

І регулярно платю за квартиру — обурюється Степан Семенович, — а вони морочать мені голову, спихають одне на одного, поділили трубу на «зони впливу». А якби пожежники почали поверки «ділети»?..

Ображається ветеран. А даремно! Поділили трубу? Правильно зробили. Якби «контра» була одна, труба залишилася б «цілісною». А якщо й у даній парні жиди дві, то, зрозуміло, кожна має виправдовувати своє існування власним «волоносним відтинком».

А хто киявцю, як відомо Іван з Петром, то це вже тема іншої розмови. Не кожному дано збагнути... Шановні громадяни! Не бомбардуйте редакції і кореспондентські пункти телефонними дзвінками і письмовими скаргами. Зрозумійте одне: в Україні ідуть кардинальні реформи. Шо? Не розумієте, звички, куди, як і навіщо вони ідуть? Ну ви, як кажє суспільський Василько, даєте! Хоча... Гм-гм... Хоча запитання справді не прості, на них і самі реформатори навряд чи зможуть відповісти.

От і виникають парадокси, багато з яких через свою незвичну новизну ще не набули належного філософського, так би мовити, оформлення, як вищенаведене «від стояка... до суботи». Хоча, не буду брехати, намагання втиснути парадоксальні ситуації у тислі філософських форм погітні. Ось хоча б: «Дуля як благо». Чи навпаки: «Благо як дуля». Це — шоло те-

перішньої роботи міського пасажирського транспорту. «Благо! — кажуть люди». За лічені хвилини у будівлях кімнати міста доїждз з комфортом — не те, що колись, голови зривали...». Справді благо, сам пробував. Підійшов у Рівному на Театральний майдан, а «маршрутки» здебільшого іншого походження — жикі жикі жикі... одна за одною під'їжджають-від'їжджають. І чому у вони, подумалося, так спритно «жикають»? Проїхав по мототрассі, а потім назад, — і все стало ясно: колес із пасажирів, заплативши 40 коп., не одержав жодної. Он чому вони так спритно «жикають», мало не суспільною колоною сновигають...

А де, спитаєте, дуля? А її регулярно від аматорів перевозу держава наша рідненська одержує, її бюджет. А коли дулю отримує бюджет, то це означає, що і нам, неотримувачам пенсій і зарплат, комбінація з трьох палів — під самісінький ніс. Одне слово, дуля як благо. Або навпаки...

Є й інші цікаві моменти. Що, гадаєте, може означати формулювання «десять метрів від закону»? Мається на увазі, десять метрів у радіусі. Можемо рівненських торбохвистів (та, мабуть, не лише рівненських) це місце називається «п'ятачок». Тут уже кілька років поспіль з раннього ранку до вечора чути шестиступні чоловічі жіночі губи «Долари, марки, рублі», «Рублі, долари, марки». Всі, окрім рівненської міліції, чувають це шестиступні, і всі знають, що «навар» від протизаконних валютних операцій осідає у кишенях «міянички». А у державних обмінних пунктах або ще не відчинено, або вже зачищено, або немає валюты. «Законодавство...», — опускаячи очі долу, каже міліцейське начальство.

... Справді, таке враження, що у нас немає ні Конституції, ні найпростіших законів. Автомобілі їздять тротуарами і через газони. Бульбogi, бульб'єри і ротвейлери вільно кусають беззахисних громадян. Злодій уже стільки, що незабаром, напевне, атомні станції почнуть пореакторно розтягувати. Висердінні будинки жваві мешканці розламують стіни і перестинки, «переплануючи» житло на новий лад, а у самому тольському Києві, долинають чутки, навіть капітальні стіни пробивають, щоб відкрити рід на приміром, храм Божий. Найзавозяшіш — держава розхиляється... І ніде нікому нічого. Хіба що трішки. Подекуди, де, як прикрій виниток, має місце факт викрадення в'язки вівсяної соломи.

... Одне слово, «від хати — п'ять сантиметрів мізки набаки». Нисенітниця, кажете? А «від стояка — до суботи» краще?

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

А ви знаєте свій родовід?

Невідомий музей

Кобзар
Олексій Нирко

Унікальну колекцію бандур і документів про долю кобзарства Криму і Кубані, притулену в закам'яках бібліотеки Ялтинського педучилища, нині названого Кримським гуманітарним інститутом, навіть у її 35-річний ювілей Міністерство культури України вперто не хоче називати музеєм.

Він, багатий експонатами-раритетами, яким навіть зазирити Київ, чомусь незанимає навіть у роки утвердження державності, — така є Створив його, одночасно з кількома ансамблями бандуристів і бандуристок, тоді ще юний, нині вже синій, але такий же завзятий до діла, викладач музики Олексій Федорович Нирко.

Тут живий літопис південного кобзарства, небуденного явища культури козацької нації, яке не можуть заперечити навіть політично стурбовані прималювачі, притлумлювачі історичної присутності українства у всі часи багатоговарного буття сонячного півострова.

Десятки інструментів початку і середини нашого століття нещодавно було збирати ще й тому, що майже кожен гравець чи творець опальної у всі часи бандури закінчив своє життя на Соловках чи в Сибіру. Тули не раз обиди заборотили й збирача і реставратора нині значного історичного фактажу, пошукувача і увічнювача імен цілої гогорти химерних майстрів виготовлення і гри на старовинному інструменті, хлопця з незвичним для Криму ім'ям — Олексю.

Він і нині в Ялті — відстоювач гідності українців, котрих тут ще дістало полюблює називати хохлами. Музей кобзарства стверджує: біла моря завжди виставляло і козаків. Серед них особливо рельєфно виступають прізвища: Пилипський, Корнієвський, Журинський, Гусар, Шарко, Німченко, Сніжний, Цимко, Круча, Луговецький... То лише зібрані навздогін скалки майже втраченого для істориків пориву українських душ до власної правди. Гортаючи музейні реліквії, зібрані тут, пересвідчуєшся в тому, що ми так мало робимо, аби знати про них — народних майстрів-професіоналів, хранителів опоезії-званої ними історії нашого народу, прозорливих сліпців-кобзарів.

Музей слівів їхніх душ і устремлінь постійно поповнюється новими експонатами. Його фундатор, збірник, охоронець, науковий працівник, експериментатор, реставратор старовинних інструментів і водночас віртуоз гри на них — Олексій Нирко, шолодя стираних музейним піл з дорожничних реліквій вважає, що кожен з цих експонатів варті окремого музею, а доля творця чи виконавця дум і пісень чашів козацтва гідна роману чи бойди документальної повісті.

Ялтинський бандурист не має часу журитися з того, що його «літа душ» десятиріччями обминають увагою, праведно збирає до цього стільника пам'яті все нові реліквії. Іх уже над-

бав стільки, що навіть роздрарує. Недавно три старовинні бандури перелав Ялтинському музею Лесі Українки, куди часом приходить «виставитися» разом зі своїм учнем, яке теж сивим, знаним у Криму бандуристом Остапом Кіндрачуком.

Разом з кубанцями, котрі ще пам'ятають свій родовід, вони підняли кобзарське мистецтво до рівня міжнародних фестивалів. Іх у Ялті вже відбулося аж вісім, та про це рокотання бандур «останніх січовиків» ясно пише чомусь лише канадська преса. У цих змагачів віртуозів, які прохлять під назвою «Дзвени, бандуро!», традиційно перші місця посідає капела Нирка імені Степана Рулянского, якою майстер опікується вже понад чверть століття. Шороку майстернішим стає й ансамбль бандуристок «Пролісок». Під художнім керівництвом Неоніди Нирко йому, першому на Україні серед дітяків, ще 20 років тому присвоїли звання народного.

За свого мають ялтинського характерника і бандуристи екізальної капели кобзарів Північної Америки й Канади, котрі приїжджали у Крим відзначити свою 75-річну історію хранителів українського мелосу. Назвали вони його енциклопедистом, пересвідчившись у тому, що пан Олексю, як ніхто, знає шлях попередників нинішніх вітчизняних і закордонних кобзарів: кого, коли, де заєштували, куди заслали... Поіменно вписав він у досі рукописну антологію бандуристів долю всіх знаних з грона славних, їх репертуар, стиль гри, «планули виконавця й інструменту», кожен з яких для нього одухотворено живий.

У часи бездержавності постійно «розтирати» сумлінних дослідників кобзарства, блкається Олексій Нирко, називаючи десятки імен добре відомих йому, незанихтаних, подвизників українського духу. Найбільше обурює його те, що навіть нині дехто пише про те, що ніби у запорізького козацтва «після пошулку пантофлі Катерини другої випарувалась українська сутність». Це дуже іпохує тим, хто намагався довести, що Кубань забула своє первородне заповідне коріння, відмовилася від козацьких пісень, бандури, рідних традицій. У часи нещадної сушійної русифікації ця ідея насалдувалась особливо старанно. З численних статей Олексія Нирка, в яких він, вичинний по дорожній кубанський етанцизм, наводив реальні факти буття ще не притлумленої тут, попри заборони і репресії, українськості, влома не опублікували жодної. Накісне не могло бути, адже автор наслідовався заперечувати офіційну тезу про злиття-нівелювання нації у «нову спільність — радянський народ». Лише у Нью-Йорку в журналі «Бандура» видрукувано його працю «Кобзарство Кубані».

Кримські кобзарі, котрі виходили з турецьких і татарських невольників, для О. Нирка — тема особлива.

Є у нього свідчення й інших авторитетних дослідників про те, як невольницькі плачі безсередньо складалися на ринках Кафи, що грали бандуристи не лише на базарах Криму й Туреччини, а й у паладах султанів. Персоналії тих музик час не зберіг, оскільки Карпа Кобзаря-Лудилника, спогади про якого записав від голинника, у часи війни начальника ялтинського партизанського загону Василія Мусійовича Кулініча. Слідів діла, як і його бандури, не стало вже перше вийноу.

Більше фактів про ялтинського бандуриста Андрія Цимка. Є в музеї і його інструмент кінця XIX століття. Серед найшкідливіших і кобза «шленного Шуєра» — він, син фіна й німкені, так захопився українським мелосом, що став бандуристом, педагогом, актором українських труп. Бандури Степана Гарша, кубанця Михайла Телетіна і Федора Діброви — значителів капели кобзарів у Києві часів гетьманату. Найновіша тут бандура майстра Семана Турчинського із станції Азовська, який трагічно загинув у віці 94 років. Казав цей дідусь: «Хто на моїх бандурах дітей грає вчимо, тому навіть доплачувати готов...». Нині на його бандурах грають кобзарі кубанської станції Сєверської. Диво народного мистецтва — й одна з перших хроматичних бандур майстра Григорія Гусаря зі станції Канівської, виготовлена разом з кериником капели бандуристів — кубанцем Степаном Жарком, замордованим у 20-ті роки за відродження українства в цьому краі.

Бандуристи, як і їх пісні, поза часом, але коли ж дочекаємося гідного оформлення ялтинського музею кобзарства, чи бойди видавати книги про їх безцінні реліквії і водночас невтомний шлях їх збирача — учителя, музиканта, історика, краєзнавця, артиста, для котрого кобзарювання стало долею — Олексія Нирка?

Віктор ХОМЕНКО.

Весела мелодія для глини

Виставки

Тісно стало, мабуть, добрим і тришки лукавим гномиком, численним весільним гостям, базарним жіночкам й учасникам сільських вечорниць у домі закарпатських художників Магдалини й Михайла Беденів. Товж господаря вирішила виставити їх між люди. Бо ця численна челядь — творіння її рук. А ліпшити вона їх з глини, влихаючи в чудернацькі фігури життя й надляючи їх шілково людськими рисами.

І вони вийшли поміж людей — на виставі Магдалини Путик-Белень в ужгородській художньо-мистецькій галереї «Карпат-Арт». «Вікна, села», «Залицяльнички», «Вечорини», «Засватана», «Танець молодих», «На базарі» — ось далеко не весь пере-

лік тих народних спенок, які талановита художниця втілює у пластику глини. Тож на відкритті виставки лауреат Державної премії імені Тараса Шевченка відомий закарпатський художник Юрій Герц нещадно дивувався: звідки стільки сил у цієї тендітної жінки? Ажде представила Магдалина не лише кераміку, а й ричне ткацтво та живопис. А якщо врахувати, що протягом трьох місяців ще вже друга виставка художниці, то й справді дивувалися непересічному таланту й працьовитості. Якщо в кераміці художниця тяжіє до народних мотивів, казкових сюжетів та легенд, то в художньому ткацтві, живописі й графіці — до біблійських джерел.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Бандуристу журитися ніколи

У номер

✓ Дніпропетровськ

Ти — моє крило,
я — твоє крило

Пісенний дует подружжя Бабичів «Тетяна+Андрій» з особливою радістю готує виступи перед селянами. Словна віддаючи себе слухачам, вони не втомлюються. Лагідність селян, їх природжена інтелігентність, дотепність, співучість завжди наснажують артистів творчою енергією, якої вистачає їм і на концерти у великих міських залах.

Староукраїнське полтавське село Більхаватка, здавна славне віртуозами-скрипачами Бабичами, вивело в люди Тетяну та Андрія. Двадцять років тому, послившись своїм пісеннім серця воядином, вони ні на мить не розлучалися з мистецтвом співу. Ось уже п'ять років «Тетяна+Андрій» чарують слухачів своїми тематичними концертами, сценарій до яких пишуть самі.

Україномовні пісні — характерна ознака їхнього репертуару, якому вони залишаються вірними впродовж багатьох років. Приємно, що свої таланти обоє успішно розвивають: Андрій серйозно захопився поезією, пише вірші — щойно вийшла його перша поетична збірка. Тетяна майстерно освоїла сценічне мистецтво. На фото: пісенний дует Бабичів «Тетяна+Андрій».

✓ Рівне

Поетові — три мішки «прози»

75 років виповнилося рівненському поету-сатирику Петрові Красюку. Ювіляра тепло привітали мешканці далекого поліського села Висоцьк, де він проживав, численні друзі, товариші, представники влади.

Літературні області, з огляду на реалії часу, подарували поетові три мішки «прози» — з цукром, борошном і зерном для домашньої птиці. Ажде який і членові Спілки письменників України не так просто зводити кішки з кінями.

Керівництво області й району, підприємці допомогли ювілярові видати книжку вибраних творів — своєрідний післюмок багатолітньої праці.

✓ Ужгород

Закарпатський вертеп

Відомий у краї фольклорист Іван Хланта плідно працює впродовж багатьох літ над тим, щоб зібрати, упорядкувати й видати перлини народної творчості. Особі мисє серед них посідають колядки. Першим кроком у цій царині була його книга «Закарпатський вертеп», що побила світ три роки тому і стала бібліографічною рідкістю. Тут подано 27 вертепних дійств з різних регіонів краю: бойківщини, гуцульщини, Лемківщини та інших. Зібрано багаточисельний матеріал різдвяно-новорічного циклу народного календаря й досліджено витoki вертепу — одного із видів фольклорного театру. Представлено також колядки з нотами, які найчастіше виконують під час вертепних дійств.

А нещодавно в ужгородському видавництві «Патент» вийшов збірник «Колядки», упорядкований Іваном Хлантаю та Василем Яремою, кандидатом богословських наук. У збірник увійшло 109 колядок: і загальнонародних, і рідкісних. І до кожної з них подано ноти. У текстах і мелодіях ніби відзеркалено не тільки талант, а й велику любов і вірність народу до Бога Спасителя, народженого Христа.

Мал. Віктора ПОПОДА.

Нашим найпершим богом був Род

У майстерні художника

Його домашня майстерня — невеличка двокимнатна квартирка в багатопверховій на південній околиці Луганська. У вікна дихає степ. Неподальше — штучне море, звідки долинає музика цюдо-дубового абстрактного ресторану «Аниси». А майже навпроти — лужок з осоками та очеретами. Верби на берегах Вільхіїки обвислі гіллями, ніби добилися сюди з десятого віку, а далі йти не вистачило сили... Так я подумав, коли вкотре розглядав велике полотно Олександра Гокуня «Святослав. Розгром Хазарського каганату».

— Шось не пам'ятаю, щоб у літературі чи в мистецтві хтось так конкретно розробляв цю тему...

— Вона протягом віків була під забороною. А надто після революції. Писали про князя Святослава, але — що він робив походи на південь чи на південний захід. Тільки не про те, що зі своїми дружинами брав Ра-Гіть — Волгу од її верхів'я до Каспію і далі. Не Святослав насправді виступив проти хозар, а вони під проводом свого кагана пішли воявати проти нього, і він їх розгромив ушент. Історія засвічує, що кордони Київської держави за часів видатного полководця Святослава доходили до Волги, Каспійського моря і Кавказу.

— Ви — кандидат історичних наук, написали докторську, доцент, художник, скульптор, журналіст, три з лашком десяти літ випробували найновіші літаки. І раптом — язичество, прапрудос'янські боги, давні традиції...

— ...але противники ще вигалдали слово «поганство». А ще у словниках є і таке трактування: «З'яв'язок з нечислою силою». Але язичество — найперша релігія людства і найчистіша, якщо порівняти її з наступними. Язичество — це воззвешення до святих нашу істинну Праматір Природу. Хіба це не гідне наслідування?

— А як ви прийшли до цього?

— Років з двадцять тому мене, скажемо так, обурила буча довкола «геніальності й унікальності» грубих підробок — африканських масок. Бомонд заплинався од галасу, пестячий зір на посередніх карбуваннях та дерев'янках «під Схід», «під Єгипет», «під Африку». А була ж наша рідна, якщо за величким рахунком, дописемна історія, міфотворчість, найдревніша культура! Чому в школах й університеті, де я навчався, нам забували голови Афінами, Троєю, Тутанхамонами і тільки зовсім незначними дозами подавали знання нашої вітчизняної найдавнішої історії? Тим часом у школах США — 70 процентів матеріалів з історії Штатів і лише 30 — всесвітня історія, та й то у дуже стилізованому вигляді.

Ось і засів я за археологію, етнографію. Що вже говорити про історію, географію, пісенне багатство, міфи, легенди, перекази і казки. Навчився карбувати метал, різби по дереву. Мета була одна — створити галерею богів язическої України-Руси у сучасному розумінні образів.

Тепер моя звичайна квартира одночасно майстерня і музей, а потім уже — житло. Ось — кучоток тотемів. У незапам'ятні часи багатом народдам, у тому числі і слов'ян, були величезні поклоніння зас-

новникам родів, тваринам — тотемам.

— А конкретніше?

— Ось у мене праматері роду людського — досихи чи оленіші — представлені рогами дося. Три лики — поляняського Кабана, древляняського Сича, сіверяняського і кривичського Комо, «який медом відає», — відображають головних тотемів східнослов'янських племін, хоча їх, можливо, було й значно більше.

— Перейдемо ось до цих образів. Олександр Олександровичу, шось тут проглядається дуже рідне...

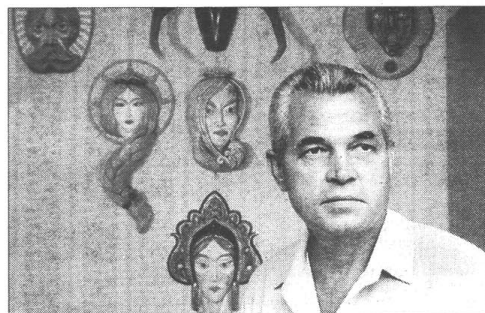
— Правильно. Це — Род. Найдревніший, може, бог русичів. Від нього йдуть наші поняття родини-батьківщини, джерела-родника, рідних-батьків...

Між іншим, у Західній Україні з Родом пов'язують єдину, що збереглася, статую язического бога — Святювита — творця Весесвіту. Збруцький Святювит установлений в Києві неподалік пам'ятника Богданові Хмельницькому. Деякі вчені намагаються довести, що Святювит і був тим самим Родом. Після ретельних досліджень я прийшов до висновку, що Святювит усе-таки був богом племінних, а не східних слов'ян. Бачите: приbrane обіднем охайне волосся, пишна борода і сяючий на голові Весесвіт — німб.

А ось Сварог. Бог небесного вогню. З ним пов'язана поява ковальського ремесла, вирубно-вогневе землеробство та багато іншого. У масі пахлахотить вогонь, старослов'янська свастика — переліт чотирьох орал, стилізоване небо, пічкоподібне чоло, ковальські кілші, своєрідний півень-пожежа.

А от Дана. Матір вод, рік, до речі, і нашого Дана-пра-Слов'ячича. А ось маски Богинь

Олександр Гокунь — художник і скульптор, історик і журналіст — захопився дослідженням вірувань наших пращурів. Чому і з якою метою?

Мокоші та Берегині. Перша — мати урожаю, достатку. Берегиня — богиня-охоронниця русів. А ось пра-бог неба — Див. Богиня зорі — Лада і її донька — Лель. Ну і так далі.

— Скільки було персонажів, на вашу думку як історика, у стародавній міфології наших предків?

— Не менш як 400. Усе перекочувало в коріння нашої мови.

— І багато у вас цих масок?

— Більше 150. Чимало ліків переброяв по два-три рази. Готував у гіпсі. Карбував у міді. Над деякими дерев'яними «думав» по три-чотири роки.

— Скажіть, будь ласка, як би ви хотіли розпорядитися такою унікальною колекцією?

— У Луганському художньому музеї якимось зробили експертизу всією худрадою. Були неоднаразові бесіди, перегляд фотографій у Києві. Дивилися археологи, професійні художники, скульптори, провідні спеціалісти-карбувальники. Оцінки скрізь лише високі — спасибі знавцям. Однак конкретного вирішення про висставку довго добитися не міг.

Збагнув, нарешті, — побуються.

— Чого ж?

— Очевидячки, відродження Рода-бога.

— Отже, в Луганську ніхто конкретно проїхався таким цікавим і потрібним ділом не захотів?

— Разом з громадськістю міста заперечували, і моя колекція була показана. У залі художнього музею. Проте й тут були труднощі. Спочатку місцеві священники різних конфесій, сектанти, деякі так звані цілителі, а їх тут, як ви знаєте, хоч треба гати. Почалася бюрократична тяганина. Недоброзичливі домоглися, щоб виставка мала назву не «Наші праслов'янські боги», а — «Язичество східних слов'ян». Бачте як. Та головне, що дійство відбулося. Люди йшли на виставку з ранку й до вечора. Тепер я зайнятий підготовкою виставки для показу в Донецьку, у Криму, а там — і в Києві.

Бесіду вів

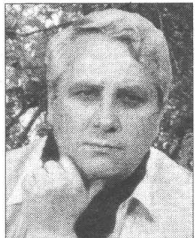
Микола МАЛАХУТА.

Луганськ. Фото Вадима ЛІСНОГО.

Наші першодруки

Усе мінливе, наче настрій жінки

Микола ЛУКІВ

Микола Луків — один із найпопулярніших поетів сучасної України. Його літературним дебютом стала невеличка збірка віршів «Ріка», яка побачила світ у 1973 році. Відтоді жінкою черг століття. За цей час поет видав понад дві десятки книжок. Творчість його відзначена престижними міжнародними і всеукраїнськими преміями.

У багатьох поліфонічній сучасній українській поезії голос цього митця звучить по-особливому зворушливо, чисто і виразно. Гострі відчуття часу, змінна доступність і художньо перекошаною говорити про наголовоноше, найсюрреалістичніші, свідома оригінальність на виробовану й перерізану віками народну етику й мораль, конкретна життєва основа й пісенний лад багатьох його творів принесли поетові заслужене визнання і завоювали гідне місце під читацьким сонцем. Крайні поезії Миколи Луківа стали хрестоматійними. Пісні, написані на його слова, звучать не тільки по всій Україні, їх можна почути скрізь, де живе наш земляк, — від країн слов'янського світу до Канади, США й Австралії.

Напередодні п'ятдесятиріччя від дня народження поета побачила світ книжка вибраної лірики «Сиди чейтуті під небесами», що є своєрідним підсумком багатовікової творчої праці відомого художника слова і дас уявлення про шлях, пройдений автором од публікації перших його віршів до поезії, датованих роком нинішнім.

Представляючи в шанованій мною газеті «Голос України» твори свого колеги й побратима, щиро зичу Миколі Луківу високого натхнення і лідного мгноліття! А нові книжки поета — найкоротшої і найшвидшої дороги до людських сердець!

Борис ОЛІЙНИК.

Приглянься до обличчя, що мерехтять На голубому тлі телекранів: Чи риси їх тобі не воскресять Катів твоїх колишніх і тиранів? Чи серед них, кому довірив ти Своєю судьбу у нелегку годину,

Нема таких, що люто, як хорти, Готові розтерзати Україну? Чи це не їхні прадіди й діди Захланні бузівирі-невеситиці, У шалі сатанічних вражди Топтали нашу землю, як ординці? Чи не вони Гукнули, як воззели

І роздували світові пожари? Якого ж поля ягоди були Возведені в герої комісарів? Доволі неприступних таємниць І годі вражі злочини ховати! Прийшла пора назвати всіх убивць І жертви поименно всі назвати. Бо влади й нині прагне кожен тать, І стигне кров од потаємних планів... Приглянься до обличчя, що мерехтять На голубому тлі телекранів.

Скрипаль

Старий скрипаль на п'яному банкеті, Серед нових господарів життя, Дивлюсь — і викликає співчуття Незграбна постать в сірому жилеті. Розкішні дами, кавалери чемні, — О Господи, якби ж то справді так! Що за манери, що за стиль і смак, Як розмови шитві та нікчемні! Кому він грає, сам, напевно, знає, Але боїться думати про те, На що натхнення витрачає святе І як життя безглуздо проминає. За кусень хліба мусить старшувати, А мрялось — із Богом розмовляти.

Дві картини

Хлоп'я годеу лебедя з руки, Стоять шасливі молоді батьки. І я картини крашої не знаю, — Якщо є рай, то це не гірше раю. У підворотті дівчинка стоїть, Голодні очі — вишляді блакиті. Жебрачка-мати в розпачі затерпала, — Якщо є пекло, це — не ліпше пекла.

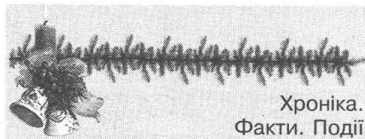
Відколи не стало мами, У місячне дивлюсь ночами У місячне сиве небо, Що манить мене до себе Пульсуючими зірками, І тишу себе думками,

Що землі колись покину, І в небо душою злину, І в космосі між зірками Зустрінусь з душою мами, І нас розлучить потому Не вдасться уже нікому.

Проводжають гуси журавлів Поглядом презирливо-лінивим І заходять ночувати в хлів — Кожне почувашся шасливим. Повні вола. Теплий супокій. Ні тривог. Ні клопотів. Дрімота. А небесний журавлиний стрій Знемагає в буряні висотах. Ой нелегко битись на вітрах. Та ніхто не проклинає долю. У клічці не зміг би жолєн птах Поміняти на достаток волю. І кружля вєселіків крутїж У дощі і ранній завірюсі. А в хліві дрімать ситі гуси, Котрих затвара відлаудїт під їж. У дитячому будинку Од болю і сорому світ палєнів, Життя вивєрғало приховану драму. Покинїті діди живих матерів Співають про сонце, і небо, і маму. І лунко, і дзвінко розносився спів, І сумно, і гірко було відчувати, Що жолєн з маленьких отих співаків Не знав і не знатїмє, що таке — мати.

На дачі

Мені з тобою добре, як ніколи. За вікнами осінній дощ шумить. І коли мїг би — зупиниш би мить, — Мені з тобою добре, як ніколи. Мені з тобою добре. Я мовчу. Боюсь словом тишу сполонїти. Але без слів неважко зрозумїти, Чому з тобою і про що мовчу. Я вимкну світло й запало свічу, І принесу ї салу діпанї квітї, І дощ до ранку буде шепотїти Свїтї слова, якї я промовчу.

Хроніка.
Факти. Події

✓ Варшава

Сергій Станкевич — політичний емігрант

Офіційний статус політичного емігранта отримав колишній радник президента Росії Сергій Станкевич. Тепер він може не повертатися в Росію, де проти нього порушено кримінальну справу про отримання хабара і видано ордер на його арешт.

✓ Тбілісі

Не бідний, але без власної домовки

Президент Грузії Едуард Шеварднадзе оприлюднив декларацію про доходи. Живе в урядовій резиденції, на реконструкцію якої виділив власні 110 тисяч доларів. Істотна частина його доходів — гонорари за лекції за кордоном (5—10 тисяч доларів за кожну) та інтер'ю (по 2—10 тисяч). Він також повідомив, що під час кризи в країні 1994 року турецькі грузини перерахували 160 тисяч доларів на особистий рахунок президента для розв'язання соціально-економічних проблем країни. Нині ці кошти йдуть за призначенням.

✓ Лісабон

А чи готовий ЄС?

«Польща буде готова вступити до Європейського союзу як повноправний член наприкінці 2002 року», — заявив міністр закордонних справ цієї країни Брюно Вайс Геремек у Лісабоні. Однак висловив сумнів, що в самодому ЄС на той час буде створено відповідні умови для прийняття нових членів.

✓ Пномпень

Король вимагає суду над собою

Король Камбоджі Нородом Сіанук готовий зняти з себе королівську недоторканість і постати перед камбоджійським чи міжнародним трибуналом, який розглядає злочини «червоних кхмерів». Він очолював країну в розпал революції 1975—1979 років, коли загинуло майже 2 мільйони осіб. Тепер лідери «червоних кхмерів» засуджені та помилували прем'єр-міністром. Однак король проти амністії і вимагає навіть суду над собою, заявляючи, що сам виступить у ролі свого адвоката.

✓ Єреван

Трагедія в небі

Брат президента Вірменії Валерій Кочарян загинув на учбовому аеродромі поблизу Єревана. Його мотодельтаплан не справився у повітрі зі складною «петлею» і впав на землю.

✓ Гавана

Американський «подарунок» до свята

На острові Свободи відзначають 40-у річницю перемоги Кубинської революції. Одне із головних свят країни відбувається в умовах жорсткої економічної кризи, спричиненої не в останню чергу американською блокадою. Щоправда, із Вашингтона надійшли обнадійливі повідомлення: США збираються розширити контакти з Кубою і зняти деякі обмеження на гуманітарну допомогу мешканцям острова.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і інформаційних агентств.
Фото АП.

Веселощі й радість — всесвітня ознака Різдва

Завтра, коли Україна святкуватиме Різдво, більшість інших країн житимуть посвяченими турботами: католики, протестанти та, частково, православні вішували народження Христа ще два тижні тому. Проте якого б дня Різдва Христове не святкувалося — 25

грудня чи 7 січня, головна ознака свята незмінна: радість, веселощі, сміх. Як, наприклад, на сімейському пляжі Бонді в Австралії (знімок ліворуч): там тепер літо, і чому б не повеселитися у теплих океанських хвилях? Це й роблять тисячі туристів, які традиційно

приїждять сюди на Різдво. А на фото праворуч — шестирічна Кеті Карлссон з американського міста Вербі, яка радіє величезній сніговій бурі, що пронеслася над її Род-Айлендом і принесла довгоочікувані Різдвяні свята.

Фото АП.

Канадці не вірять у швидке пришестя Христа

6 із 10 канадців вірять у провидіння, переконані, що божественні сили втручаються у життя людей. Такі результати дало опитування громадської думки, проведене напередодні Різдва.

До канадських громадян за проханням висловити свої міркування про те, яких «див» можна очікувати наприкінці нинішнього тисячоліття, звернулася служба громадської думки ПОЛАРА. Значна більшість опитаних гадають: нічого того, що можна вважати надприродним, очікувати канадцям не слід. Лише 5 відсотків респондентів вірять і очікують на друге пришестя Христа на рубежі двох тисячоліть і вважає, що з ним на Землі «запанує мир і спокій».

Канадці більшою мірою схильні вірити в такі «дива», ніж прагматичні

ніші чоловіки. Серед представників прекрасної статі ті, хто уявляв, становлять 69 відсотків, а серед сильної — 56 відсотків. З'ясувалося також, що «надмірний» матеріальний добробут не стимулює духовні пошуки, а, навпаки. Серед канадців зі щорічним прибутком менш як 25 тисяч доларів на рік віру у провидіння висловили 67 відсотків опитаних, а серед тих, хто «робить» 100 тисяч доларів на рік, — 51 процент.

Щикаво, що багато канадських громадян вірять у деякі «свіські» дива ще менше, ніж у даровані з небес. Так, тільки 1 процент опитаних очікують на таке «диво», як «одужання» канадського долара в розумінні відновлення його позицій на світових ринках після знищення в останні два роки.

Легко передбачити?

Казахстан в очікуванні позачергових президентських виборів, які відбудуться 10 січня.

З 19 листопада, коли Нурултан Назарбаєв офіційно зареєструвався кандидатом на пост глави держави, він побував у восьми областях республіки, провів 15 зустрічей з виборцями. Конкуренти нинішнього президента — Серікболсин Абділлін, Енгельс Габасов та Гані Касимов. Усі вони «самовисувані». А Назарбаєв — кандидат від багатьох об'єднань та рухів країни.

Спостерігачі фактично не сумніваються в перемозі Назарбаєва. Водночас деякі міжнародні організації вже тепер ставлять під сумнів демократичність цих виборів.

Надія ВЕРБІЧЕНКО.

Відлік єврочасу почато

У ніч на Сильвестра (так у Німеччині називають новорічну ніч) Євро стало спільною валютою для 290 мільйонів європейців і третью валютною, яку використовують на світових біржових торгах.

У діловій столиці Європи Франкфурті-на-Майні на всіх хмарочосах банківської метрополії завітнали величезні літери «Є» та добре відомий знак євро.

Понеділок був першим торговим днем євро на фінансових ринках. Несподіванок не сталося: співробітники Центрального європейського банку, який і січня перебував на себе грошово-політичну відповідальність за спільний валютний простір, напередодні заклали перекладні валютні курси в комп'ютери, перевели інформаційні системи, програми і банки даних на розрахунки у євро. У понеділок розпочав свою роботу також комітет ЄС із перехідного періоду, щоб забезпечити плавний і безпроблемний перехід на нову валюту.

Значна кількість ек-

спертів очікує запровадження спільної валюти як «проект століття європейської історії інтеграції».

Хоч і запитані у зв'язку з цим постає чимало. На них відповіли у Брюсселі після прийняття рішення про встановлення обмінних курсів національних валют президент Центрального європейського банку Вім Дюзенберг, голова Європейської комісії Жак Сантер, міністри фінансів 11 країн—членів ЄС. Безперечно, одне з головних запитань: чи не вплине запровадження євро на знецінення національних валют, зростання цін та безробіття?

Миттєвої зміни звичайного життя на райське ніхто не обіцяв. Але перевага у євро більш ніж достатня. По-перше, це вигідно для підприємств, які мають бізнес у країнах—членів ЄС: заощаджують на колосальні суми на обміні валют, коливання валюти не торкнуться жодної з цих країн, а відкритість у порівняноності цін запобіжить їхньому зростанню.

А як же бути з проблемою безробіття у ЄС? На запитання власного ко-

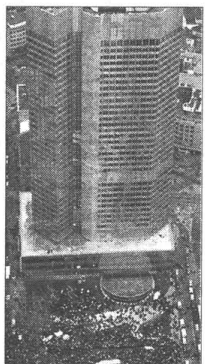
респондента «ГУ» в Німеччині відповів міністр фінансів Австрії Рудольф Еллінгер: «Створення робочих місць є одним з головних завдань Європейського союзу, тому проект валютного союзу передбачає також і окрему стратегію, спрямовану на усунення безробіття».

У загальному святкуванні не обійшлося, щоправда, і без ложки дьогтю. Історичну подію ігнорував міністр фінансів ФРН Оскар Лафонтен, надавши перевагу різдвяній відпустці. А журналісти просто-таки атакували президента Центрального європейського банку Віма Дюзенберга щодо терміну його перебування на посту.

Річ у тім, що під час дебатів, кому бути президентом Євробанку, постало питання про пенсійний вік одного з головних претендентів на цю посаду — Віма Дюзенберга. Тоді зійшлася на компроміс, який нібито запропонував сам Дюзенберг: він відпрацює лише половинну термін — 4 роки, а потім поступиться посадою іншому претендентові. Та тепер Дюзенберг лише лукаво посміхався: мовляв, не

1 січня кілька тисяч чоловік зібралися біля Центрального європейського банку у Франкфурті, вітаючи народження нової європейської валюти

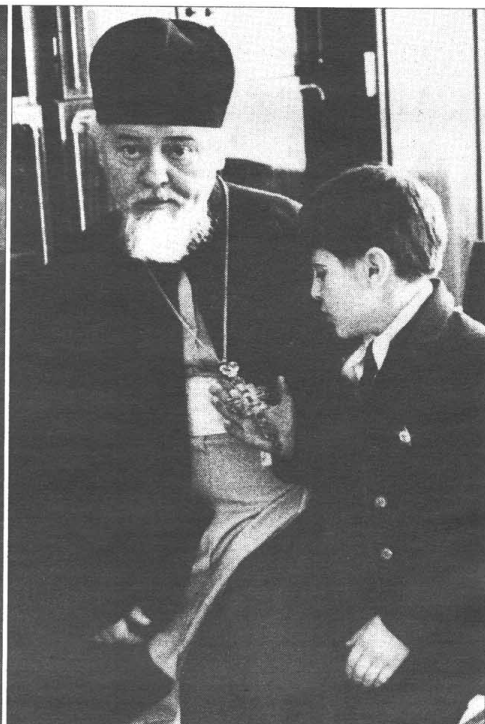
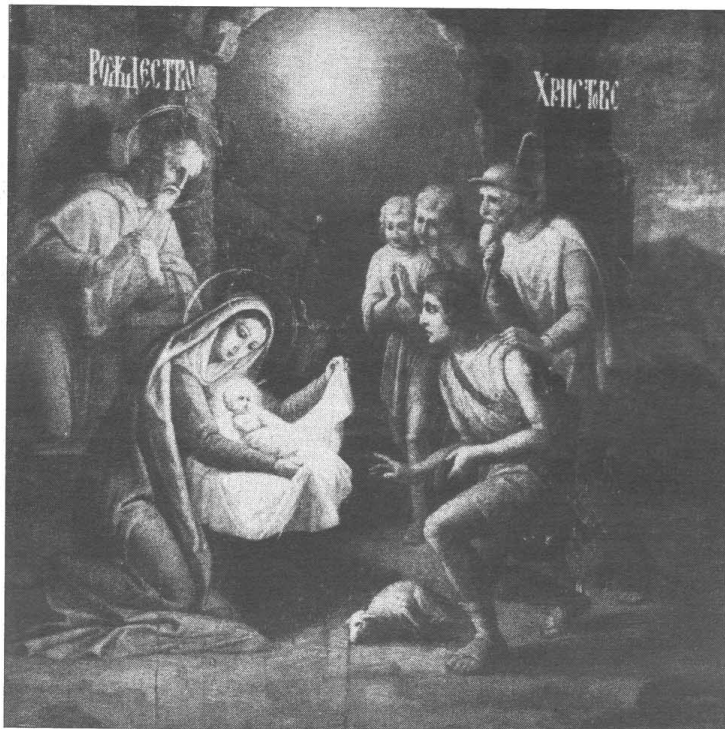
Фото АП.

пам'ятаю, щоб робив такі заяви. За президента Євробанку стоїть горою голова Єврокомісії Жак Сантер. Він стверджує, що не було жодних домовленостей щодо передавання повноважень Дюзенбергу. І справді, добра добувши, кращого не шукають. Європа вважає Дюзенберга людиною мудрою.

Валентина ПИСАНСЬКА.

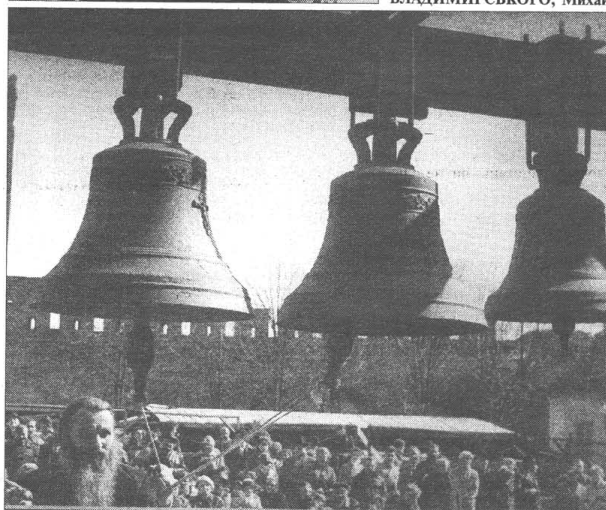
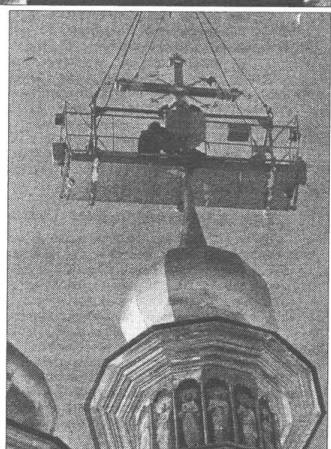
Брюссель—Франкфурт.

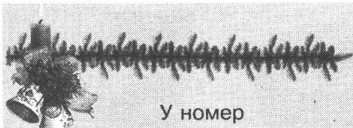

Щедра стриманість традицій

Традиція, як правило, скупа на слова. Кажеш: «Христос ся рождає!» А тобі мусять відповісти: «Славимо його!» Ото й усе, здається — зовсім небагато, з огляду на світову важливість події. Правда, відповідають не обов'язково саме так. Трапляються й курйози на кшталт: «Рождається? Ах, да, спасибо, мне уже доложили!» — але це справи не міняє. І той дивак, котрий так відповідає, по-своєму продовжує майже двохтисячолітню традицію. Традицію нашої готовності (чи неготовності) до духовного Оновлення. За великим рахунком, тут можна обійтися й без слів, нехай за нас промовляють (див. фото) різдвяні мелодії, дзвони в Луцькому замку, хрест на оновленому Михайлівському Золотоверхому, освячений митрополитом Філаретом храм у Києво-Могилянській Академії, та оші двоє — старий священик і юний атеїст, що зішлись на перепутті істинної віри та ідопоклонства.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, Володимира ФАЛІНА, Олександра ВЛАДИМИРСЬКОГО, Михайла ЗІНЧУКА.

У номер

✓ Київ

Народжений на Святвечір

Яготин — Непорожній, у цьому є своєрідний каламбур, назва міста і прізвище людини ніби ненароком складають фразу, в якій є більше сенсу, ніж просто у двох окремих словах.

Якраз на Святвечір припадає день народження знаменитого яготинця Олександра Степановича Непорожнього. Мабуть, щось у ньому було від шедрот Святвечора.

Олександр Степанович являв собою ціле гроно талантів: педагог, письменник, літературознавець, краєзнавець, журналіст, мав добрий хист до малювання та акторства. Зараз модно називати таких людей словом «культуролог», але Непорожній був чимось більшим. Завдяки йому Яготин мав повноту й завершеність культурного самовияву, а це дуже важливо для районного міста, яке, по суті, завжди залишалося великим захотчим селом над Сухою. Завдяки Непорожньому тут з'явився чудовий музей і картинна галерея, завдяки Непорожньому в Яготині з'явився култь Катерини Блокур і Тараса Шевченка. Минулої весни 77-річного подвижника не стало. Місто відчутно осиротіло. Але ось знову Святвечір, і на думку мимоволі спадають оці два слова: Яготин — Непорожній...

✓ Дніпропетровськ

Берег лівий, берег правий

Міська влада Дніпропетровська запевняла земляків, що цього року неодмінно завершиться будівництво Південного мосту через Дніпро. Річ навіть не в тім, що повернутися до законсервованої майже десять років тому будови. Діючі нині тут мости, по-перше, давно капітально не ремонтували, вони, на жаль, у напівзавариному стані. А по-друге, з введенням Південного мосту на правобережжі величезного міста, нарешті, буде змога прокласти довгождану об'їзну автомагістраль.

✓ Вінниця

Дах для маленьких утікачів

Сорока маленьким утікачам може надати дах над головою обласний притулок для нежелюблених дітей, створений у Вінниці на базі колишнього дитсадка № 70. 200 тисяч гривень виділено з обласного бюджету на його фінансування. Тут працюватимуть 30 педагогів і психологів із стажем роботи не менш як п'ять років. У кожному окремому випадку вони виждатимуть на місце для з'ясування причин втечі дитини з дому чи школи-інтернату. Тим часом утікачі, яких раніше доставляли туди, кулі і бомжі, — у мілещийся приймальник-розподільник, почуватимуться, схоже, краще, ніж удома. У трьох корпусах тепло, обладнано душові, кімнати для відпочинку, працює їдальня. Але перебувати тут можна не більш як місяць. Протягом цього терміну адміністрація має визначитися: повертати дитину у сім'ю чи влаштувати в інтернат. За даними управління освіти, майже 5,5 тисячі дітей області виховуються нині у неблагополучних сім'ях.

✓ Херсон

Кавун — він і взимку кавун

Дегустація нових сортів кавунів відбулася на Херсонській обласній селекційно-дослідній станції багнатином. Гостям запропонували кавуни, які і взимку залишаються соковитими та смачними. А всього на станції виведено 12 сортів цієї великої ягоди різних термінів дозрівання: ранні, середньостиглі та пізні, повдмляє ДІНАУ.

Мал. Віктора ПОПОВА

Любов у концтаборі

Відгомін минулої війни

Здрастуйте, шановна редакціє газеті!

Я постійно ваша читачка. Це добре, що ви випускаєте таку газету, в якій можна прочитати і про нормальні людські взаємини. Я хочу сказати, що зараз газети, телебачення і вся молодь показує на сексі і нічого більше не хочуть, тому що вони горя не бачили, і не знають, що таке справжнє кохання. Ось я вам розповім одну історію, а ви вже самі вирішуйте, друкувати її в газеті чи ні.

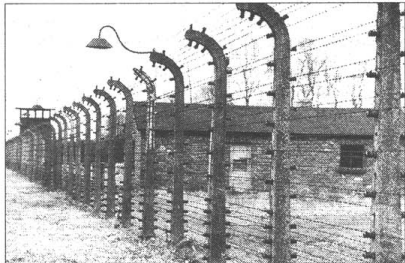
Оразу після війни наша сім'я переїхала жити в Західну Україну. А я в 1945 році вступила до медінституту. Так ось, у нас, у всіх дівчат-першкурниць був свій кумир — завідуючий навчальною бібліотекою — дуже інтелегентний високий карокий брונет. Ми спеціально приходили до бібліотеки подивитися на нього, і брали зовсім неперотні книжки, бо лише по-

бесідувати з ним. І раптом інституту розлетілася «трагічна» чутка: наш улюблений одружується. І з ким би ви думали? Зі старою! Була у нас одна викладачка — некрасива, руда, напівліса.

Ми нічого зрозуміти не могли. У нього був величезний вибір! Після війни на одного хлопця, мабуть, по десять наречених припадало. А він вирішив одружитися тільки з нею, і ні на кого іншого дивитися не хотів. І тільки на останньому курсі я дізналася, у чому був секрет того кохання.

Виявляється, вони познайомилися в... Освенцімі. Коли перед наступом наших військ німці почали позбавлятися в'язнів, вона вночі таємно сховала його під настільом у жіночому баракі. Ці кілька днів у підпіллі і врятували йому життя.

А ця викладачка і не стара зовсім була, а його ровесниці. До війни вона була красунею, але в таборі над нею німці проводили

всілякі експерименти, після чого вона й перетворилася на таку стару, яка до того ж не могла вже мати дітей. Та незважаючи на це, він одружився з нею, і я думаю, не тільки через влчність за своє життя.

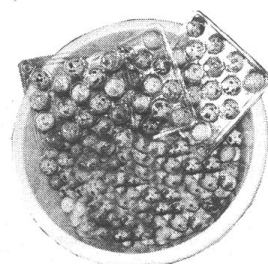
Просто вони пережили разом таке, що ми й уявити собі не могли! А вони розуміли одне одного з першого погляду. В іншому оточенні він просто не знайшов би жінки, яка б так само його розуміла.

І я вважаю, що нинішні зради, розлуки — це просто людське за життя. Тому що не бачили в житті справжніх випробувань. І не дай Боже, звичайно, нової війни, але я вважаю, що наше покоління, яке пережило війну, було багатим чистіше і благородніше. Якщо хтось зі мною не згоден, нехай так і напише.

пенсіонерка, 73 роки.
Нікополь.

Японська перепілка несе «золоті» яйця

Вони чудодійні

глі, Німеччині — власне, по всьому Заходу — розв'язати цих дивотварів спеціальної селекції. В Україні має таку ферму полтавець Євген Петренко.

Облаштував під неї гараж на батьківському дворі, всі пристосування і механізми зробив власноруч. За дванадцять років свого захоплення пенсіонер кілька разів «горів» ушент — до останньої гинули перепілки — і все починав, як уперше: на кухні однокімнатної квартири з двох десятків птахів. Доводив поголів'я до тисячі. Мав багатьох учнів, та одні були слабкі духом, інші — сильні ліношами. «Монополіст», — казав про себе з гіркою іронією Є. Петренко, бо, як ніхто інший, розумів, що самотужки перепелине диво не створи-

ти. Нарешті послідовники знайшлися. Я особисто знайомий з одним Олександром Котенком, начальником дільниці з вирощування перепелів Полтавського тампонажного управління ВАТ «Укрнафта».

Партію яєць японських перепілок елітної французької селекції закупили рік тому. Маючи інкубатор, вже одержали своє поголів'я, з якого, власне, і започаткувалася ферма.

За рік дільниця забезпечила цінним дитинчим продуктом сім'ї всіх працівників управління. Хто бажав, звісно. Нині вже мають змогу пролати яйця широким колу покупців. До того ж, зі стовідсотковою гарантією якості, оскільки кормова база тут збалансована. Вживаючи такий корм, перепілка і яйця несе повноцінні, зі всіма необхідними вітамінами та мікроелементами. Іншими словами — «золоті».

Особито я радію з того, що, нарешті, з'явилася надія на творців великого українського дива з маленької японської перепілки. Бо з'явилися люди, які, попри скруту, працюють для здоров'я наші.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото
Анатолія КРАСНОЖОНА.

Вище нього — тільки небо

Свято-Покровський храм у селі Бечаль — це одне свідчення незнищенності людського духу

При в'їзді у село Бечаль, що в Костопільському районі на Рівненщині, на високому пагорбі височить нещодавно воскреслий для життя Свято-Покровський храм, історія якого сягає в позаминуле століття — 1779 рік. Отож наступного року славський святині виповниться 220 років.

Співпали десятиріччя, змінювалися епохи. Був на місці знищення, але вистояв храм, витримав натиск атеїстичних руйнівників.

Будували його з цегли на місці старої дерев'яної церкви на кошті парафії і володарки села — Єфросинії Збієвської. Всі роботи вели вручну, тому споруджували його довго. Нарешті він виріс, піднісся вгору. Архітектури — незвичайної. Як свідчить переказ, задум господини був далекодський: хотіла, щоб він був уніатський, а може, й католицький. Але селяни не подіяли її поглядів і до церкви не пішли. Збієвська вмовляла бечальців, наказувала навіть шмагати їх батогами.

Нічого не допомагало. Та як тільки храм висвятили у православний, бечальці та жителі навколишніх сіл почали ходити до нього на службу Богу.

Під час першої світової війни, перед наступом австро-угорських військ, люди заховали церковні дзвони на дію річки Горинь. Вороги намагалися перетворити храм у стайню, навіть зруйнувати, але могутні стіни вистояли.

За часів панування Польщі парафії, активісти «Провітні», ставили питання про те, щоб служба Божа велася українською мовою. Після церковної відправи провели опитування. Ніхто не заперечив. У храмі завжди було людно, особливо у дні свята, про що свідчить фотокартка 1937 року.

Трагічним для бечальців та їхнього храму стало 27 травня 1943 року, коли фашистські варвари спалили село. Не вдалося врятувати і церковні дзвони. Окупанти знищили й настінні розписи. Але по війні парафії відбудували сільську святиню.

У 60-ті роки — часи атеїстичного розгулу — за чимось злим поведінням місцева влада за участю старшокласників перетворила цю архітектурну пам'ятку XVIII століття в руїну. Більше того, вже в другій половині 80-х років церкву хотіли знищити вшент — зорубати чи її підірвати? Але на сполох забили бечальці на чолі із старожилом Федотом Степановичем Малишем (нині йому 96 років): у вишій інстанції відбудувати храм. І тож воскрес з руїн — усім селом воскресали. Через два роки церква поклала бечальців на службу Богу.

Почувалася історія храму невеличкого польського села, що на Костопільщині. Вона свідчить про незнищенність людського духу, про прагнення людей до вищих моральних цінностей.

Анатолій КАРП'ЮК,
краєзнавець.

Костопіль
Рівненської області.

На храм кинули школярів

Трембіта звучатиме над Карпатами завжди — аж до судного дня

Гуцул народжується зі скрипкою, а вимирає з трембітою. Музика ж — вічна

УМАНІАЛІ «Реабілітують трембіту», амальгану торік на шпальтах «Голосу України», а висловлюють припущення, що на Буковині перевелися майстри, які вміють виготовляти цей популярний серед гуцулів музичний інструмент. Але в гірському райцентрі Путиша під час провідів полонинників на літування до мене підійшов знайомий горалин і повідомив, що в його селі живе чоловік, який власноручно створює чудові трембіти. Пізніше він познайомив мене з цим майстром, бо, з'ясувався, Микола Логош (так звали улюблені) теж був присутній на святі і навіть відкривав його грою на своїй трембіті.

Нешодавно я навідався до цього унікального майстра, який збирає і примножує давнє ремесло. Живе він у селі Сергії Путильського району. Але добратися туди непросто — треба неодмінно мати гумові чоботи, бо дорогу до його садиби перетинає бурхлива гірська річка.

Обіймає Микола Логоша — це дивовижний острівець краси. З трьох боків його обступають старі кристалі смереки. На широкому грав'янистому крутосхилі виступили дерев'яна хата, змайстрована на зруб, домашня майстерня, літня кухня, а поза ними, немов очікує, що доведеться полонинною, стоять на смережках кілька вуликів.

Ми сіли з майстром на лавку під замшилою яблунею. Микола виніс із комори трембіту, потім шось собі нагадав і ще раз скрикнув джерма. Через хвилину він уже стояв на порозі з запорошеним футляром, з якого виклав на лавку старовинну скрипку.

— Це не Страдіварі, — сказав. — Але й не саморобка. Привіз її з італійського військового походу ще за часів Австро-Угорської імперії мій дідо. Скрипка має яскраве клеймо, мабуть, фірми «Штайнер». Файний інструмент. Відіграв на ньому сотні вєсєл. Скрипку, признатися, обожнюю, але й трембіта мені, як рідна. Вона є розрадою для гуцульської душі. Особливо, коли смуток і лихо закрадаються в неї.

Колісь я вичитав, здається, в Гната Хоткевича таку думку: «Гуцул народжується зі скрипкою, а вимирає з трембітою». І це дуже влучне, правдиве спостереження.

— Де ви опанували, пане Миколо, гру на трембіті?
— У старих трембітачів (саме так називають на Пу-

тильщині гравців на трембітах, а не трембітарями, як зазвичай зовемо їх ми). Були серед них великі музиканти. Багатох уже взяла сира земля — Царство їм небесне. Кожен мав свій неповторний лад, під який важко було підлаштуватися. Завдяки музичному слухові я ще змалку перейняв усе краще від наших знаменитих трембітачів.

— Чи не потрібна трембіта гуцулові?

— Слава Богу, потрібна. «Як померу, то поховайте мене з попом і трембітою», — поки що каже кожен буковинський гуцул, відшукуючи близьку кончину. І цей заповіт родина мусить свято виконувати. Тому обов'язково на всі похорони кличуть нас, трембітачів.

З діда-праділа в горах заведено — над покійником мають грати три або чотири трембіти. За правдивим звичаєм усі ми стаємо біля труни — один трембітач у головах, другий — біля ніг, а решта — ошуку й одесную. Після кожної журливої мелодії тричі міняємося місцями за годинниковою стрілкою. Але мушу уточнити, оплакують трембіти небіжчика лише після того, як відправив службу панотець.

— А як розішлють те, що колісь у більшовицькі часи трембіту намагалися зробити звеселяючим інструментом?

— Це святотатство, наруга. Трембіта ніколи не була в гуцулів розважальним інструментом. Але я не проти того, щоб заграли на ній людом, скажімо, під час масових свят. Нехай чуєть нашу трембіту на храмах чи на провадах полонинників. Особливо гості, бо де ще в них буде нагода насолодитися божественними звуками.

— Граєте на похоронах за гроші?

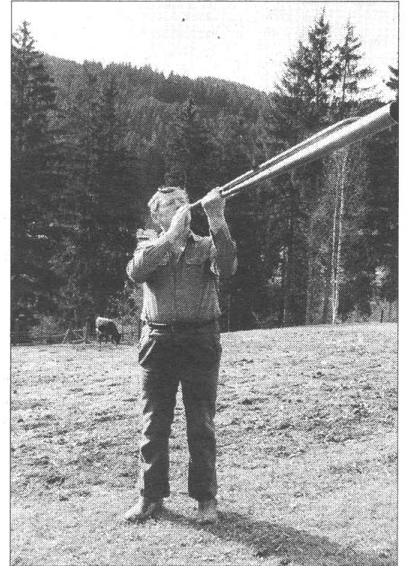
— Не без того. Але з бідних людей, удовиць, сиріт нічого не беремо.

— Але ви не тільки трембітач, а й самі можете виготовляти трембіти?

— Шо правда, то правда. Однак роблю я не дерев'яні, а мосендзові трембіти, тобто латунні, як тепер кажуть. Металеві інструменти видають дуже гучні, я б сказав, соковиті звуки. До того ж, на них зручніше грати. Трембіта, з якою я ходжу на похорони, повністю змайстрована мною. Такого інструмента нема на всі гори. Тому старі трембітачі готові дати мені за нього великі гроші.

— Чи маєте кому передати своє ремесло?

— Чесно кажучи — ні. І це мене дуже й дуже непокоїть. На всю нашу Путильщину залишилося кілька трембітачів. І всі вони люди вже далеко не молоді. А юне покоління, на жаль, не тягнеться до

трембіти. Але я твердо вірю, що дідівське ремесло не пропаде й після нас. Надто вже живуча трембітарська традиція. На кожній оказії, де доведеться грати, завжди кажу гуцульським легіям: «Надумаєте, хлопці, до приходу до вулика Миколи, він зробить з вас справжніх трембітачів». Кажу так, бо трембіта має вічно звучати над Карпатами — аж до судного дня.

Чернівецька область.

Василь БАБУХ.

Фото автора.

Ожила стара вузькоколія

З'ясується, у нас є те, чого немає в німців

НИНІ, коли палне подорожчало, зято базато автобусних маршрутів у області, зокрема тих, що зв'язували села з райцентрами. Особливо потягів від цього жстелі пінічників, або як їх звикли називати, поліських районів Рівненщини.

Отож укротє стала у пригоди вузькоколія, що пролягла від села Анто́нівка Володимирського району до сусіднього райцентру Заріччє. Її проклали ще до війни, тобто за Польщі. По нїй перевозили деревину із Заріччє до Анто́нівки, а далі, по залізницї, за різніми адресами. Усі ці роки вузькоколія вірою і правдою служила людам, хоча вони не завжди були вдячні їй за: керівництво Львівської залізницї з економічних причин не раз мало намір припинити її експлуатацію. Та місцеві жителі,

наче у воду дивилися, просили не робити цього. До їх думки прислухалися. І тепер, у ці скрутні часи, вузькоколія стала для полішуків, як вони кажуть, «стежкою життя», яка зв'язує більш як десять населених пунктів Володимирського і Заріччєського районів.

Тепер такий собі міні-поїзд перевозить пасажирів з числа місцевих жителів, студентів, а також учнів-старшокласників, які добирються на ньому до школи у сусіднє село (адже не скрізь є навчальні заклади, де можна здобути середню освіту). Ціна на квитки невисока. Хоча, звісно, і комфорту від такої поїздки ніякого, бо ж вагончик застарілих конструкцій — тепер таких і не випускають, не утеплють. Однак, як жаруться пасажирів, крадіж погані іхати, ніж добре їти. Кілька років тому, коли у Воло-

димирський район прийїжджала делегація з Німеччини, щоб зацікавити вузькоколією, припущаючи, що нїде в Європі не збереглось подібної. Тож, на їх думку, її можна вважати музейною рідкістю. Проїхали нею, мільувалися лісовими поліськими пейзажами (а ліс у цих місцях справді гарний). Дехто виявив бажання орендувати вузькоколію, використовуючи її для екскурсій. Але воночас ставили умову: от якби у поліських лісах дозволили повернутися мисливцям...

Можливо, з часом і ми зявимося краще, заможніше, будемо їздити сучасними швидкісними експресами, а вузькоколіюю якощо не інтегруємо, то вітчизняний підприємець зацікавить туристів. А поки що вона — «стежка життя».

Олександр ЮРКОВА.

Рівненська область.

Продається хата дядька Олексія

Добротний цегляний будинок у березні 1997 року після смерті Олексія Применка, який не мав спадкоємців, Дзясельська рада передала безпритульній сім'ї Бухалюків. Та Менська міжрайонна податкова інспекція, дізнавшись про це, попросила сільського голову вєслати родичів. Селом поїхавши чутки, що хтось із району вирішив задорно придбати один з кращих на селі будинків собі під даху. Забили на сполох на недавній сесії сільської депутати.

— У нашому селі 80 хат порожніх, — розповів мені пізніше сільський голова Петро Петренко. — А тут... Коли б нікому у районі не сказав, не було б жодного клопоту. А я все хотів оформити за законом. Зробив довідку, що Применко не має спадкоємців. Пішов далі по інстанціях, а мені кажуть: не маєш права, це — власність держави!

Виконувач обов'язків начальника Менської міжрайонної податкової інспекції Сергій Кривийський спростував депутатські підозри, які вони адресували «Голосу України»:

— Згідно із свідомством (серія ПІ—АМ № 610031) Менської державної нотаріальної контори на підставі статті 555 Цивільного кодексу України спадкоємцем майна О. Применка є держава. Тому будинок має бути проданий, а кошти на-

равлені у державний бюджет. Інвентарбюро оцінило будинок у 13 тисяч гривень...

Пропозиції придбати будинок за таку суму у селі поки що нема. Дуже вже вона кругленька для дзятівчан. Та й для довколишнього люду. Адже заробітків обмаль. У самій сільській кількі місяців не бачили зарплат.

Незатишно почуватися у такій ситуації родина Бухалюків. Надворі зима, а якщо хтось вєстакі наважиться придбати хату?

— На вулицю сім'ю не викинемо, — запевнив мене сільський голова П. Петренко. — Та я вважаю, що такі питання вирішувати самостійно. Це ж громада ховала Олексія, справляла сорочковину. А тепер ми ніби й не держава.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Мєна.

Знайти людину!

Харківським РУ ГУМВС України в м. Києві встановлюється місцезнаходження громадянина Зохнівка Сергія Володимировича, 1977 р. н., який проживав за адресою: Київська обл., м. Обухів, вул. Київська, 115, кв. 223 і який 24.12.1998 р. о 23 годині біля ст. метро «Видубичі» зупинив автомобіль, що проїжджав у бік м. Обухова. До цього часу місцезнаходження громадянина Зохнівка С. В. невідоме.

Його примітки: на вигляд 21—22 роки, зріст 180 см, худорлявий, обличчя овальне, середньої довжини, зачесане назад, очі карі.

Був одягнений: паліто вовняне темно-зеленого кольору, довге, підшав світлий у клітинку, брукви в'яні темно-зеленого кольору, сорочка чорна, на голові — шапка хутряна темно-коричневого кольору (норка).

При собі мав дипломат світло-коричневого кольору, у якому були папери.

Всіх, кому відомо місцезнаходження безвісти пропавшого гр-на Зохнівка Сергія Володимировича, просимо повідомити за контактними телефонами: 553-54-81, 550-03-64, 550-41-90.

Усім, хто знає місцезнаходження гр-на Зохнівка С. В., а також кому відомі обставини зникнення пропавшого безвісти — гарантується винагорода.

Ініціатор розшуку: Приходько А. Н., тел. 553-54-81.

Міліція буде влячна кожному, хто повідомить хоч якісь дані про місцезнаходження цієї людини.

Кримінальний розшук.

... мале підприємство «Туманність Андромеди» випустило першу партію наурихс годинників, які користуються скаженим попитом. Годинник під назвою «Партійний» вказує не лише кількість політичних партій у державі, а й їх точний рейтинг на цей час. У найближчих планах умільців з МП — випуск настінних годинників-ходиків, де точну кількість партій та рейтинг буде підказувати традиційна зозуля.

... у відомій Пізанській башті з'явився серйозний конкурент. Долю архітектурної споруди, що падає, почав повторювати недобудований дачний будиночок, зведений наприкінці минулого року. Істоподар восьмиповерхової споруди — скромний працівник комерційного приладу — не став чекати ні напливу туристів, ні поки дача впаде, а розпочав нове будівництво з урахуванням тутешніх особливостей ґрунту.

... розширити свій заповнений репертуар вирішили автори популярної радіопередачі «Концерт на замовлення». Вітгенер разом з піснями, що подобалися, слухачі мають нагоду слухати виступи тогдішнього депутата на сесіях Верховної Ради. Невадові під рубрикою «Ретро» авторський колектив передачі виконуватиме замовлення на виступи делегатів компартійних з'їздів 70-х років.

... у красназвочному музеї міста Ю. неабиякою популярністю користується картка місцевого художника «Самогониці пишуть листа директору лікеро-горілчаного заводу «Жовтнева хвиля». Фахівці стверджують, що йдеться про високохудожній плакат щодо відомого полотно І. Рєпіна, але, хоч як би там було, а паломництво триває.

... найбільша за квартал танкова «розборка» кримінальних структур відбулася на східній околиці села Н. З обох сторін участь у суперечці взяли більш як два десятки танків. Чоловіча «розмова» захованих під броню гангстерів тривала до настання сутінків. На полі бою залишилися вісім підбитих бронемашин, які селяни планують використати для снігозатримання, а потім задати на брук.

Немало витпото води на похмілля в Донбасі відтоді, як на його шлях з'явився мандрівний подорожник «ДОН ХІХОТ». І, як казавим тригономієм змієм зустрітися не довелось. А ось поспілкуватися з реальним двооголовим чиновником — була ласка... Крім того, під час відвідин місцевого підземного «царства» можна було спостерігати речі не менш дивовижні. Про це та інше і йдеться у сьогоднішньому «Дон Хіхоті», «виїзд» якого на сторінку організували

Павло КУЦЬ та Микола КАПУСТА (малюнки).

Підземна одиссея команди Пусто

Земля продовжувала рухатися навколо Сонця еліптичною орбітою з середньою швидкістю 29,76 км/сек. Заборона на зарплата наближалася назустріч шахтарям, немов по спіралі, зі швидкістю 3,33 міліметра на рік. Тому закономирно, що чергове засідання уряду відбулося у штрку шахти «Боргова-Глибока» на глибині 810 метрів. — Я зібрав вас для того, — почав головуючий класичною фразою, — щоб повідомити пренебрежну звістку...

І після німії сцени: — На-гора піднімуться тільки ті, хто повністю розрахувався з платежами до бюджету!

Це ще що! — полегшено шепнув сусідю один з учасників наради. — Після нахвалів «дрочити» могли зачинити у нічному клубі для сексменшин. А шахтарів внавіть заду не боюся...

Інші боржники не розділяли такої оптимізму. Бо, одягнувши замурзаний шахтарський роби, почували себе не зовсім комфортно. Та і тісне, сире і напівтемне приміщення не викликало особливий довіри. Тому вони без остраху позирали на покравлю, яка на їх переконання, мала ось-ось впасти...

Зрештою, їх обуювання справдилися, бо неприємність прийшла саме згори. І хоча покравля не впала, ліхтарі, які освітлювали шлях до кліті, що піднімала на-гора, враз погасли. Стало темно, як у міністерському портфелі.

Учасники наради енергійно закурили головами, і їхніми зблідлими обличчями застрибали промінці від ліхтарів на касках.

— Так і знав! — демонструючи талант провидця, витукнув вугільний «генерал». Знову ці енергетичні струм без попередження вимкнули! Нехай тепер

власними руками нас на поверхню піднімають...

— Не великий пан, — озригнувся з темряви «генерал» від енергетики. — І взагалі — треба шахти вчасно розрахуватися за електроенергію!

— А електростанції хіба за відвантаженням їм вугілля вже з шахтою розрахувалися? — обурився вугільник. І додав ще кілька слів та зворотів, необхідних під час обговорення поліної ситуації.

Енергетик відповів тим самим. Та не встигли вони знайти належний виїзд із «заборованого кола» за допомогою неформальної лексики, як з'явилася нова халепка.

— Вода! — верескнуч хтось із тих, кому за рантом дисталася дірява гумові сапери.

І справді, вода в підземній виробітці прибувала зі швидкістю падіння гнивлі. Тож, ригучись від несподіваної підземної повені, всі тутотом побрехали шукати більш сухе місце.

Чобіт загубили! — почувся невдоволення розпачливий зойк.

— Тут не чоботи, а швидше, ласті потрібні та акваланг, — буркнув ініціатор проведення підземного засідання. А потім поставив вугільнику питання ребром:

— Ти вугільний «генерал», чи вже «адмірал»? Що це за потоп?

Той уникнув прямої відповіді й спробував зійти з води сухим зустрічним запитанням:

— Хіба я закриваво сусідні шахти, які й самі затопилися, й нас тепер топлять? Тому морський тільки били до ляля тому, хто керує реструктуризацією... реструктури... реструктури...

— Не лаяйтеся хоч в такий момент! — заблагов один з керівників компанії. — Я давно кажу, що оце «р» вже лишилось на паркані замість...

Останні його слова заглушили витук, якому позавидів би навіть моряк з екіпажу експедиції Колумба.

— Вагонетка!!! Попереду й справді бовваніли невірні обриси вагонетки. Та поки з го-

рем пополам вмістилися у рятівному підвизненні, вода перестала прибувати.

Коли нарешті піднялися на поверхню, сил залишилося на те, щоб відхекатися та добряче вилятися. Що й зробили — попадали прямо на шахтотому подвір'ї й почали навперерки крити всі і все останніми словами.

Скоро біля прохідної шахти зібрався чималий гурт перешоких. Обговорюючи ситуацію, розпочали стихійний мітинг, розділившись на два протилежні табори.

— Чув? Знову «залягли»! І знову, паразити, коварно на себе тигнутимуть! А працівники, так ломакою не загониш! — обурювалися одні.

— Молодці, хлопці! — підбадьорювали інші. — Давно пора взяти урядовців за петьельки й добряче потрусити. Інших слів, гали, не розуміють...

Само собою зарплату в очах від представників численних партій та рухів, які пропонували очолити процес.

Невдовзі з'явилися й правоохоронці.

— Коли ви вже нахестеся?! — не приховував небажання зустрічі старший наряд. — Дозвіл на проведення акції? Якщо ні — пропонуємо очистити територію. Лізьте надуз у шахту і там кричіть, поки не похирителі...

— Шо-о-о? — ніби за командою виривалося з кільканаштати керівник горянок. А далі всі, немов змовившись, в один голос назвали відому адресу, куди мершій май піти недоумкуватий правоохоронець. І всі його родичі...

— Образя при виконанні, — професійно ухилився від словесної перепалки офіцер. І одразу дав команду підлеглим допомогти зухвалым потрапити до найбільшого відділення міліції. Причому при спробі пору, особливо з ним, міліція червоніла.

Хто кому потрапив під гарячу руку, сказати важко. Але підземна одиссея завершилася аж через кілька днів, тобто, коли після з'ясування осіб, учасники наради покинули камеру попереднього ув'язнення, яка розташована у райвідділі в підвальному приміщенні.

До бували ще треба... дві голови

Нещодавно в пустелі Сахара різко погіршився стан у кількох мешканців. Немолоде сонце, знаєте...

Симптоми хвороби найвиразніше проявилися під час пікетивання пішаних барханів.

— Пустеля! Пісок на-гора! — горлав один з пікетувальників.

— Поверніть пішаних бархани дітям пустелі! — побожно закличуть одні, голосно благав інших.

— Пілду заборону піску в пустелі можуть дозволити тільки окупанти! — підпиргався й собі ще хтось.

Смішно? Навряд. Бо це саме той випадок, коли скали зуби над тяжкою хворобою — неабиякий гріх. Тим паче, що й лікарі досить швидко поставили правильний діагноз — один з різновидів теплового удару. Тобто у своєрідному «нокауті» потерпіли опинилися після того, як їм добряче напекло голову сонце...

Донбас — далеко не тропіки. Але температурний режим у колишній «всесоюзний кохачер» теж помітно

зашкалює. Можна не тільки погіршитися, а й перегрітися. Клінічний президент навів — окремі «мовнозаклопатні» мешканці регіону починають дуже бідкатися через відсутність у Донбасі... російської мови.

Смішного тут теж мало. Привид «українцями», який на тверде переконання російськомовних мешканців краю, вештається між ними, нагання на них такого страху, що вони, даруйте, не встигають спіди мінати. А зробивши що нехитру операцію, знову і знову і являються на барикадах із заклякми захистити російську мову.

Шоправда, до барикад ще не дійшло. Але з ініціатииво Громадянського конгресу України пікетування Донецької області держадміністрації вже відбулося. Гасла ті самі — «Верните русские школы детям Донбасса», «Русскому языку — Донбасс, русский язык — гора!»... Такий нагальний запер русського язика можуть дозволити тільки окупанти...

Саме такою промовистою

акцією протесту пікетувальники зустріли розпорядження голови обидержадміністрації про реалізацію «Комплексних заходів з усебічного розвитку і функціонування української мови в Донецькій області». Бо, на думку організаторів пікети, все йде до «сілевого витеснення російського язика із всіх сфер публичної діяльності, включаючи печать, радио, телевидение, образование, дошкольное воспитание...»

Що це! Невже й справді нездорова реакція на підвищення температури «кохачерки»? Адже ніхто, нікому, ніколи і ніде не забороняв навчатися чи спілкуватися російською мовою. І є дуже великі сумніви, що жалюгідні 5 (п'ять) відсотків школярів, які навчаються у Донецьку в українських школах та класах, витіснять російську мову із сфери освіти. Так само треба бути чужим несповна розуму, щоб називати єдину обласну україномовну газету «Донецьчина» накладом всього 3 тисячі примірників зразком засилья державної мови.

Втім, оскільки пікетувальники в цілому справлялися враження психічно зловругих людей, є й інші припущення щодо справжніх причин акції протесту. Адже складається враження, що літні люди в пікет поставили найбільш «потерпілі» від згаданого розпорядження. Хто саме? Державні службовці, яких рекомендовано відтепер спілкуватися на робочих місцях державною мовою. Уявляєте, які хахи? Якщо й лосі ні, то наведу один з характерних випадків бідання високопоставленого донецького чиновника. Йому, горопасті, щоб спілкуватися українською мовою, як мінімум...

— «Надо думать головное вдвое больше. Или еще одну голову иметь!»

Отож, як бачите, без втручання медицини такі не обійтися. Бо схожі бідання в компетентних лікарів відповіли спеціалістських закладів. Хоча і без їхньої консультації зрозуміло: навіть одна голова на плечах керівників донецьких «полілітотів» — то неабияка розкіш.

Про внесення змін до деяких законів України щодо ставок акцизного збору і ввізного мита та порядку сплати акцизного збору

Закон України

У зв'язку з виданням Указів Президента України №443/98 від 8 травня 1998 року «Про заходи щодо регулювання реалізації спирту етилового та алкогольних напоїв» та №653/98 від 18 червня 1998 року «Про деякі питання, пов'язані із встановленням ставок акцизного збору і ввізного мита», прийнятих з посиланням на пункт 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України, а також з метою створення сприятливих умов для роботи вітчизняних підприємств, забезпечення стабільності доходів Державного бюджету України Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до деяких законів України такі зміни:

1. У статті 1 Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на тютюнові вироби» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №8, ст. 32) цифри і слова:

«2402 20 000	Сигарети з тютюну або його замінників, цигарки (з урахуванням статті 3 цього Закону)	2 еко з 1000 штук	2,5 еко з 1000 штук	5,0 еко з 1000 штук.
-----------------	--	-------------------	---------------------	----------------------

замінити цифрами і словами

«2402 20 000	Сигарети з тютюну (цигарки)	2,5 еко за 1000 шт.	3,0 еко за 1000 шт.	5,0 еко за 1000 шт..
-----------------	-----------------------------	---------------------	---------------------	----------------------

2. У статті 1 Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №42, ст. 201; 1998 р., №17, ст. 82) цифри і слова:

«2203	Пиво солодове	0,04 еко за 1 л	0,3 еко за 1 л.
-------	---------------	-----------------	-----------------

замінити цифрами і словами

«2203 00	Пиво солодове	0,02 еко за 1 л	0,5 еко за 1 л.
----------	---------------	-----------------	-----------------

3. У Законі України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на спирт етиловий та алкогольні напої» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №28, ст. 131; 1997 р., №15, ст. 116, №34, ст. 211; 1998 р., №26, ст. 157):

1) у статті 1: цифри і слова

«2204 (крім 2204 10, 2204 30)	Вина виноградні натуральні, включаючи кріплені (з урахуванням статті 3 цього Закону)	0,15 еко за 1 л	0,6 еко за 1 л
2204 10	Вина ігірсти (газовані), шампанське	0,3 еко за 1 л	2 еко за 1 л.

замінити цифрами і словами

«2204 (крім 2204 10, 2204 30)	Вина виноградні натуральні, включаючи кріплені (з урахуванням статті 3 цього Закону)	0,15 еко за 1 л	2 еко за 1 л
2204 10	Вина ігірсти (газовані), шампанське; в тому числі шампанські вина, що містять у назві слово «Champagne»	0,3 еко за 1 л	3 еко за 1 л

цифри і слова

«2207	Спирт етиловий денатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртні напої, денатуровані, будь-якої мішності	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	2 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
-------	--	--------------------------------------	--------------------------------------

2208 10 (крім 2208 10 100, 2208 10 900 — тільки спирт коньячний)	Складові спиртові напівфабрикати, які використовуються для виготовлення напоїв; інші	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
---	--	--------------------------------------	--------------------------------------

2208 10 900	Тільки спирт коньячний (з урахуванням статті 5 цього Закону)	0	5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
-------------	--	---	--------------------------------------

2208 10100	Напої ароматичні гіркі з вмістом спирту за об'ємом від 44,2 відсотка до 49,2 відсотка	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
------------	---	--------------------------------------	--

2208 20 — 2208 90190	Мішні спиртні напої (в тому числі коньяк, бренді), отримані у результаті дистиляції (перегонки) виноградного вина або чичварок винограду (з урахуванням статті 3 цього Закону)	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
----------------------	--	--------------------------------------	--

2208 90310 — 2208 90390	Горілка; сливова, грушева або вишнева спиртова настоянка (крім лікерів)	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
-------------------------	---	--------------------------------------	--

2208 90510 — 2208 90790	Інші спиртні напої, лікери та інші алкогольні напої	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
-------------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------------

2208 90910, 2208 90990	Спирт денатурований етиловий з концентрацією спирту за об'ємом менш як 80 відсотків	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	2 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
------------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------------

2208 90910, 2208 90990	Спирт денатурований етиловий з концентрацією спирту за об'ємом менш як 80 відсотків	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	2 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
------------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------------

2208 90910, 2208 90990	Спирт денатурований етиловий з концентрацією спирту за об'ємом менш як 80 відсотків	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	2 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
------------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------------

2207	Спирт етиловий денатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртні напої, денатуровані, будь-якої мішності (з урахуванням статті 7 цього Закону)	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
------	--	--------------------------------------	--

2207	Спирт етиловий денатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртні напої, денатуровані, будь-якої мішності (з урахуванням статті 7 цього Закону)	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
------	--	--------------------------------------	--

2207	Спирт етиловий денатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртні напої, денатуровані, будь-якої мішності (з урахуванням статті 7 цього Закону)	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
------	--	--------------------------------------	--

2208 (крім 2208 10 900 — тільки спирт коньячний)	Спирт етиловий денатурований з вмістом спирту менш як 80 відсотків об'єму, мішні спиртні напої, лікери та інші алкогольні напої, складові спиртові напівфабрикати, що використовуються для виготовлення напоїв (з урахуванням статті 7 цього Закону)	3 еко за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту
--	--	--------------------------------------	--

2208 10 900	Тільки спирт коньячний (з урахуванням статті 5 цього Закону)	0	7,5 еко за 1 л 100-відсоткового спирту;
-------------	--	---	---

2) статті 3 та 4 Закону викласти в такій редакції:

«3. Встановити тимчасово до 1 січня 2000 року ставки акцизного збору на такі товари, вироблені в Україні з вітчизняної сировини:

вина виноградні натуральні марочні та ordinarні сухі (коди 2204 21 100 — 2204 21 290, 2204 29 100 — 2204 29 290) — 0,01 еко за 1 літр;

вина виноградні натуральні марочні та ordinarні кріплені (коди 2204 21 310 — 2204 21 510, 2204 29 310 — 2204 29 510) — 0,06 еко за 1 літр;

вина плодово-ягідні (код 2206 00 930, 2206 00 990) — 0,15 еко за 1 літр;

виноматеріали, що реалізуються посередницькими організаціями та населенню (код 2204 30) — 0,15 еко за 1 літр;

вермути та інші вина виноградні натуральні з добавкою рослинних або ароматичних екстрактів (код 2205) — 0,15 еко за 1 літр.

4. Встановити на спирт етиловий, що використовується закладами та установами охорони здоров'я для забезпечення лікувально-діагностичного процесу і виконання лабораторних досліджень та вітчизняними товаровиробниками — суб'єктами підприємницької діяльності для виготовлення вибухових речовин, лікарських засобів (у тому числі компонентів і препаратів крові), ветеринарних лікарських засобів і препаратів, парфумів, нітрощелюзоли та напівфабрикатів: спиртованих соків, морсів, настоїв, які реалізуються для промислової переробки і не підлягають реалізації в роздрібній торгівлі, ставку акцизного збору в розмірі 0,2 еко за 1 літр 100-відсоткового спирту.

Порядок отримання закладами та установами охорони здоров'я, суб'єктами підприємницької діяльності спирту етилового та контролю за цільовим його використанням встановлюється Кабінетом Міністрів України;

3) доповнити Закон статтями 6, 7 і 8 такого змісту:

«6. Встановити тимчасово до 1 січня 2000 року на спирт етиловий денатурований (спирт технічний), виготовлений на вітчизняних підприємствах, що використовуються для виробничих потреб, ставку акцизного збору в розмірі 0,02 еко за 1 літр 100-відсоткового спирту.

Порядок отримання суб'єктами підприємницької діяльності спирту етилового денатурованого (спирту технічного) та цільового його використання встановлюється Кабінетом Міністрів України.

7. Встановити тимчасово до 1 липня 1999 року ставки акцизного збору на такі товари, вироблені в Україні з вітчизняної сировини:

спирт етиловий денатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртові напої, денатуровані, будь-якої мішності (код 2207) — 2 еко за 1 літр 100-відсоткового спирту;

спирт етиловий денатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму, мішні спиртні напої, лікери та інші алкогольні напої, складові спиртові напівфабрикати, що використовуються для виготовлення напоїв (код 2208, крім 2208 10 900 — тільки спирт коньячний) — 2 еко за 1 літр 100-відсоткового спирту.

8. Встановити тимчасово до 1 січня 2001 року на коньяки, бренді, витримка яких не менше трьох років (код 2208 20), виготовлені в Україні, ставку акцизного збору в розмірі 0,25 еко за 1 л 100-відсоткового спирту».

4. Доповнити статтю 7 Закону України «Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №40, ст. 297; 1997 р., №45, ст. 287) частинною двадцятію такого змісту:

«20. При отриманні суб'єктами підприємницької діяльності спирту етилового денатурованого, призначеного для переробки на іншу підкашину продукцію, такі платники податку зобов'язані видати податковим органам податковий вексель, який підтверджує зобов'язання платника податку у термін до 90 календарних днів, починаючи від дня отримання спирту, сплатити суму акцизного збору, яка розрахована за ставками для цієї продукції. Виданий вексель погашається при придбанні акцизних марок на суму, розраховану із ставок акцизного збору на готову продукцію, повністю або частково.

Суми, визначені у податковому векселі, або їх частини, що не були погашені, підлягають стягненню до бюджету в порядку, встановленому для стягнення не внесених у строк податків та неподаткових платежів відповідно до законодавства. У разі, коли сума податкового векселя не погашається векселедавцем у визначений термін, орган державної податкової служби зобов'язаний:

або прийняти рішення про стягнення не внесених сум відповідно до законодавства;

або подати заяву про порушення справи про банкрутство векселедавця.

Порядок видачі та погашення податкових векселів визначається Кабінетом Міністрів України.

При отриманні спирту етилового денатурованого суб'єктами підприємницької діяльності — підприємствами первинного виноробства для виготовлення виноградних вининоматеріалів чи сусла акцизний збір не сплачується такими підприємствами, якщо значення вининоматеріалів чи сусла реалізуються підприємствами вторинного виноробства. Акцизний збір сплачується підприємствами вторинного виноробства при придбанні марок акцизного збору на суму, розраховану із ставок акцизного збору на готову продукцію, вироблену з цих вининоматеріалів чи сусла. Порядок отримання суб'єктами підприємницької діяльності — підприємствами первинного виноробства спирту етилового денатурованого та його цільового використання встановлюється Кабінетом Міністрів України».

11. Прикінцеві положення.

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

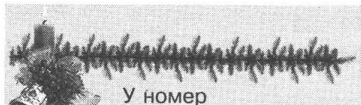
2. Кабінету Міністрів України терміново привести постанови від 3 серпня 1998 року №1200 «Про ставки акцизного збору на деякі товари (продукцію)», від 29 вересня 1998 року №1552 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1998 року №1200» та інші свої рішення у відповідність із цим Законом.

Президент України

Л. КУЧА.

м. Київ,
11 грудня 1998 року.
№311-XIV.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

✓ Шахи

Підкорення Гронінгена

Українським тріумфом завершився в місті Гронінген (Нідерланди) міжнародний «турнір шести». Найкраща шахістка України 1998 року Наталя Жукова стала першою, випередивши Антоанету Стефанову (Болгарія), Пен Чжао Цинь (Нідерланди), Жу Чень (Китай), Моніку Боровську (Польща) та Діану Дарчія (Грузія).

✓ Футбол

Блаттер висловлюється за реформи

Президент Міжнародної федерації футболу (ФІФА) швейцарець Зепп Блаттер в інтерв'ю газети «*Sontags Blick*» заявив про те, що вважає за доцільне чемпіонату світу проводити раз не на чотирьох, а на два роки. Це, на його думку, було б вигідніше змаганням збірних клубів? — каже пан Блаттер. — Регламент, відповідно до якого ці грандіозні футбольні свята проходять раз на чотири роки, вичерпав себе. Таку періодичність було встановлено ще далекого 1930 року, коли командам доводилося діставатися з континенту на континент на кораблях...

Новий тренер національної збірної Росії Олег Романцев позавчора, у день свого 45-річчя, склав повноваження президента ФК «Спартак» (Москва).

✓ Хокей

А в «Соколі» зарплату виплачують

Як ми вже повідомляли, другий етап чемпіонату Східно-Європейської хокейної ліги розпочнеться 9—10 січня. У ці дні київські клуби «Беркут», ППЮ та «Сокол» зустрінуться між собою. Поширилися чутки, що у складі найсильнішого українського колективу, чемпіона і володаря Кубка СЕХЛ з'являться новобранці. Утім, це добре знайомі нашим уболівальникам майстри: Анатолій Степанішин, Андрій Мажугін, Костянтин Буценко («Нефтехімік», Нижньокамськ), Андрій Савченко («Крилья Советов», Москва), Сергій Гаркуша (СКА, Санкт-Петербург). Таке їхнє рішення пов'язане з гострою економічною кризою в російському хокеї. Такі клуби, як «Крилья Советов», «Спартак» і «Нефтехімік», — на межі розвалу. Їхні гравці не отримують зарплат із червня минулого року...

✓ Теніс

Збірна України з новим капітаном?..

12—14 лютого у рамках розіграшу Кубка Девіса (Євро-Африканська зона першої групи) національна збірна України в Києві приймає суперників із Білорусі. Які ж новини в нашому колективі? Головна з них — відставка тренера-капітана Олександра Долгополова. Хто його замінить? Президент ФТУ Герман Бенямінов сказав: можливий варіант капітана, що грає. І на цю відповідальну посаду претендує досвідчений 30-річний Дмитро Полкозов. А на першому номері в складі українців виступає зірка світового тенісу Андрій Медведєв. До заявки також включено киянина Андрія Рибалку, харків'янина Дмитра Полкозова та юного лівів'янина Оresta Терещука. Пан Бенямінов повідомив також, що бажання виступати за Україну висловив відомий російський тенісист Андрій Столяров, який мешкає в Сочі. Але його долю має вирішити ІТФ. До речі, Андрій Медведєв уже тепер готовий придбати Столярову квартиру в Києві.

Лобановський і його учні

Ювілеї

Якраз у день перед Різдвом Христовим 1938 року в Києві, на Деміївці, в родині Олександри Максимівни і Василя Васильовича Лобановських народився білоруський хлопчик, який, ставши дорослим, прославив і свій рід, і всю Україну.

Мені дуже поталанило, бо був свідком кар'єри Лобановського-футболіста від її початку і до завершення. Пригадую, як ми, учні 56-ї середньої школи, що біля палацу «Україна», тікали з останніх уроків другої зміни, щоб, перелізши через паркан, опинитися на стадіоні, що мав ім'я Микити Хрущева. На кілька годин поринути в чарівний світ футболу, повболовати за рідне «Динамо».

Улюбленими були грати всім гравцям чудової команди, починаючи від воротаря Олега Макарова. Однак загальну симпатію мав високий на зріст «соняш». Грав він спершу під дев'ятим, а потім під одинадцятим номером. І як прав — творив. Міг накрутити

ліві новоспечені золоті медалісти потрапили до рук своїх палких прихильників. І ті їх радісно підкидали вгору.

Дуже сумували київські фанати і злилися на «дда» (Виктора Олександровича Маслова), коли Лобановський пішов з «Динамо». Але натомість побільшало прихильників з киян в одеського «Чорноморця», а згодом і донецького «Шахтаря». За них потім грав улюблений Лобан.

Пошастило мені й тоді, коли першим серед київських журналістів взяв інтерв'ю у Валерія Лобановського восени 1973 року. Тоді він — молодий перспективний тренер — повернувся з Дніпропетровська до свого «Динамо». Кияни саме вирушили на

повторний поїзд до Штутгарта. І я улагодив Валерія Мирського, який працював тоді в міській «Динамо» і доклав чимало зусиль, щоб Лобановський очолив динамівців, організувати зустріч з Валерієм Васильовичем. Залишався тільки один момент — знайти журналістів у багатьох країнах було немало написано про цю геніальну людину, її блискучі досягнення.

У Лобановського колись є послідовники у клубах Європи. Приміром, популярний італійський тренер Марчелло Ліпі не приховує, що протягом багатьох років вчився у знаменитого його українського колеги. І, виходить, у досягненнях його «Ювентуса» є й частка заслуги нашого Васильовича. Факт і те, що видатний російський театральний режисер Георгій Товстоногов залюбки обмінювався ідеями зі своїм другом — великим українським футбольним «режисером» Валерієм Лобановським.

Поталанило мені й тому, що мав можливість бути в науковому центрі СРСР із Лобановським на чолі була бронзовий призером Олімпіади-76 і віце-чемпіоном Європи-88. Його учні Олег Блохін та Олег Беланов ставали найкращими футболістами континенту, володівши

ФК «Динамо», де з математичною точністю визначалися ігрові моделі блискучого колективу. Цю наукову «мекку» й досі очолює вірний друг і однодумець Лобановського Анатолій Михайлович Зеленцов. Тоді й футбол я почав сприймати інакше, цивілізованіше.

А до того будинку, мов хохлади до вождя пролетаріату, прибували з усього континенту тренери по навчаннях: з Болгарії, Нідерландів, Німеччини тощо. Футбольна академія Лобановського притягувала до себе сотні людей, яким кортіло зазирнути у XXI сторіччя.

Залишивши рідний дім, Валерій Васильович успішно піднімав футбол на Близькому Сході. А його третє тренерське призначення до Києва, до якого великих зусиль доклали Григорій та Ігор Суксіні, Віктор Медведчук, Леонід Кравчук, було особливо щасливим для нас усіх.

Так, під орудою Лобановського за радянських часів «Динамо» (Київ) вісім разів (!) ставало чемпіоном Союзу, двічі виграло Кубок кубків і раз — Суперкубок. А збірна СРСР із Лобановським на чолі була бронзовим призером Олімпіади-76 і віце-чемпіоном Європи-88.

Його учні Олег Блохін та Олег Беланов ставали найкращими футболістами континенту, володівши

«Золотим м'ячем» паризького тижневика «*France football*». Усе це так. Але повернення майстра до рідного колективу і відношення його у нафторотки час — просто феномен. «Динамо» — знову в європейській еліті.

Окремо слід сказати і про те, що Валерій Васильович уклад частку свого серця в успіхи національної збірної країни.

Хочеться підкреслити те, що близько 50 (!) вихованців Лобановського нині працюють тренерами. Назву лише тих, хто більше на видні: за кордоном — Заваров, Блохін, Яковенко, Євтушенко, Бал'є, в Україні — Фоменко, Конюков, Безсонов, Кузнецов. Лозницький (у нього сьогодні також дві нагороди), Литовченко, Таран; у національних збірних — Буряк, Колотов, Трошкін; разом з метром у «Динамо» — Онисько, Михайличенко, Михайлов, Дем'яненко, Зуев, Кондратов. І кожен з них, зрозуміло, втілює в життя ідеї свого вчителя. Та кожен з них залишається яскравим індивідуальністю.

Дуже сподіваюсь, що мені разом з величезною армією прихильників київського «Динамо» пошастить пережити ще не один успішний сезон, — радіти перемогам славного клубу. А їх організатором неодмінно має бути Валерій Васильович Лобановський — найкращий, як на мене, нині футбольний тренер у світі. Він — наше національне надбання, тому заслугове найвищих відзнак держави!

До всіх привітань і побажань сьогодні вам, велимишановний Валерію Васильовичу, прислунаються і журналісти «Голосу України». Здоров'я вам і щастя!

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Фото
Миколи БОЧКА
та Юрія ВЕНГЕРША.

Правління ВАТ «Завод «КІНАП» повідомляє про проведення річних загальних зборів ВАТ «Завод КІНАП», які відбудуться 26 лютого 1999 р. у м. Києві.

Порядок денний:

1. Звіт про фінансово-господарську діяльність ВАТ «Завод КІНАП» за період січень-грудень 1998 року.
2. Затвердження річного балансу, рахунків, прибутків та збитків ВАТ «Завод КІНАП» за 1998 фінансовий рік.
3. Звіт ревізійної комісії ВАТ «Завод КІНАП».
4. Затвердження порядку розподілу прибутків і розміру дивідендів по акціях ВАТ «Завод КІНАП» за 1998 фінансовий рік.

Початок зборів 26 лютого 1999 р. — 11.00.

Початок реєстрації акціонерів 26 лютого 1999 р. — 9.00.

Місце проведення зборів: м. Київ, вул. Паньківська, буд. 11.

Проїзд транспортами № 1,10.

Контактний телефон 435-32-26.

Уважаемые акционеры!

Акціонерний банк «Еліта» поздравляє Вас з Новим роком і Різдвом Христовим.

Сообщаем о досрочном прекращении 6 января 1999 года подписки на акции АБ «Элита» пятой эмиссии в связи с полным набором объявленной суммы эмиссии.

С уважением Правление АБ «Элита».

Правління ВАТ «УкрНДІпроект» інформує, що 19 лютого 1999 року об 11-00 відбудуться чергові загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії про результати фінансово-господарської діяльності правління товариства за 1998 р.
3. Звіт наглядової ради товариства за 1998 рік.
4. Затвердження плану роботи ВАТ «УкрНДІпроект» на 1999 рік.
5. Збільшення розміру статутного фонду шляхом випуску нових акцій.
6. Внесення змін до статуту товариства.
7. Затвердження «Положення про продаж акцій» товариства.
8. Вибори правління.
9. Вибори наглядової ради.
10. Вибори ревізійної комісії.

Місце проведення зборів: м. Київ, вул. Тургенєвська, 38, к.205.

Реєстрація учасників зборів 19 лютого з 10-00 до 11-00.

Арбітражний суд Одеської області (270032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушив справу № 6581/26 про визнання банкрутом рибного сільськогосподарського колективного підприємства «Мрія», код 03889327, юридична адреса: 270901, Одеська обл., м. Іллічівськ, р/р 26000301360027 у Воднотранспортному відділенні Промисловостанку м. Іллічівська, МФО 328124.

Заяви кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Сумської області (244000, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушив справу № 3106/4-288 про банкрутство Велико-Самбірського СТ (245780, смт Вел.-Самбір Сумської обл., В. Дєктовського, 18; р/р 26001200671001 в АК АПБ «Україна» м. Конотоп, МФО 337096, код 0176562).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд Одеської області (270032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушив справу № 4423/26 про банкрутство Роздільнянської госпрозрахункової ОТБ (273400, м. Роздільня Одеської обл., вул. Леніна, 46; р/р 26004200071001 в АК АПБ «Україна» м. Роздільня, МФО 328221, код 01779830).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд Донецької області (340105, м. Донецьк, б. Пушкіна, 34) порушив справу № 24/1115 про банкрутство ППСК «Торнадо» (м. Краматорська Донецької області, Ясногорська, 1/от Краматорський гран. кар'єр, ОКПО 21992313, р/р 26000190160001 в КБ «Приватбанк» м. Краматорська, МФО 335548).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Харківської області (м. Харків, Держпром, 8 під'їзд, 2 пов.) порушив справу № 9251/77-74 від 28 жовтня 1998 року про визнання банкрутом приватного підприємства «Агунік» (м. Барвінкове Харківської області, вул. 8 Березня, буд. 10); р/р 26005200217000 в Барвінківському відділенні АК АПБ «Україна».

Претензії кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Акціонерний комерційний банк «АВТОКРАЗБАНК» повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 25 лютого 1999 року о 16.00 за адресою: м. Кременчук, Полтавської обл., вул. Київська, 62 (навчальний корпус КК «Автокраз»).

Початок реєстрації — 15.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління банку про фінансову діяльність та господарську діяльність АКБ «АВТОКРАЗБАНК» за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про перевірку фінансової та господарської діяльності АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
3. Затвердження розподілу прибутку, одержаного банком у 1998 році.
4. Про наслідки переплати на акції АКБ «АВТОКРАЗБАНК» шостого випуску.
5. Про внесення змін до статуту АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
6. Про зміни у складі ради АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
7. Про зміни у складі ревізійної комісії АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
8. Про черговий випуск акцій АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
9. Про приєднання до АКБ «АВТОКРАЗБАНК» банків.
10. Різне.

Для участі у зборах акціонерів необхідно мати:

- документ, що посвідчує особу;
- доручення на право голосувати — для довірених осіб.

Довідки за тел. (05368) 5-34-14.

Правління АКБ «АВТОКРАЗБАНК».

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, вул. Хмельницька шосе, 71) порушив справу № 339/5 про банкрутство спільного українсько-літвіського підприємства «Балтика-ЛТД» (м. Вінниця, вул. Широка, 3а, р/рахунок 2600136401 у Вінницькій філії «Енергобанку», МФО 302731).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Внимание акционеров открытого акционерного общества «Электрон» (г. Севастополь, ул. Вокзальная, 22)

25 февраля 1999 г. в 10-00 в большом зале Делового и культурного центра (ДКЦП) по адресу: г. Севастополь, пл. Восставших, 6, состоится общее собрание акционеров с повесткой дня:

1. Внесение изменений и дополнений в устав общества.
2. Отчет о деятельности общества за 1998 г.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Выборы председатели правления общества.
5. Пере выборы правления общества.
6. Пере выборы наблюдательного совета общества.
7. Об участии ОАО «Электрон» в составе учредителей ООО «Сарыч».

Регистрация участников общего собрания 25 февраля 1999 г. с 9-00 в фойе ДКЦП по предъявлению документа, удостоверяющего личность, а для представителей акционеров — по представлению доверенности, оформленной в соответствии с действующим законодательством.

Справки по вопросам подготовки и проведения собрания по телефону: (0692) 24-33-19.

Арбітражний суд Чернігівської обл. (м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушив справу № 9/309/103-6 про банкрутство товариства за обмеженою відповідальністю «Протект ЛТД» (м. Чернігів, вул. Шевченка, 24) р/р 26007111 в ЧОД АПББ «Аваль», МФО 353348, код 14228149.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Совет и правление закрытого акционерного общества «Новокраматорский машиностроительный завод» сообщают, что общее собрание акционеров состоится 24 февраля 1999 г. в 15.00 во Дворце культуры и техники.

Повестка дня:

1. Итоги работы акционерного общества за 1998 год.
2. Отчет совета акционерного общества за 1998 год.
3. Отчет ревизионной комиссии о проделанной работе и представлении заключения по годовому отчету и балансу за 1998 год.
4. Внесение изменений в устав общества.
5. Изменение уставного фонда общества.

Увеличение уставного фонда будет осуществлено путем дополнительного выпуска именных акций, без изменения номинальной стоимости акции, для пополнения внутреннего рынка акций АО «НМЗ».

Минимальный размер увеличения уставного фонда 15 тыс. именных акций по цене 400 грн. за акцию.

Права акционеров сохраняются в соответствии с Положением о функционировании системы купли-продажи акций.

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справу про банкрутство:

- акціонерного товариства закритого типу «Сектор», м. Кіровоград, вул. Гмирьова, 8; р/р 2600330010145 в філії ОД УСБ код 13761723, справа № 05-01/2011/6-135;
- приватного підприємства «Агротетра», м. Кіровоград, вул. Пацаєва, 6; р/р 26001180011001 КФ «Приватбанк» код 24149540, справа № 05-01/2049/10-204;
- товариства за обмеженою відповідальністю «Агротехкомплект», м. Кіровоград, вул. Карла Маркса, 50, кім. 814; р/р 26006200251001 АК АПБ «Україна» код 24144436, справа № 05-01/2063/6-137;
- приватної авіакомпанії «Командор-Авіа», м. Кіровоград, вул. Добровольського, 1; р/р 26000430010367 ОД УСБ код 22211973, справа № 05-01/2048/10-205;
- товариства за обмеженою відповідальністю «Аргонія», м. Кіровоград, вул. Карла Маркса, 53; р/р 2600179 ФКБ «Приватбанк» код 24144376, справа № 05-01/2051/10-206;
- товариства за обмеженою відповідальністю «Аргон», м. Кіровоград, вул. Васнецова, 5, кв. 80; р/р 2600130010332 АКБ Укрсоцбанк код 13763343, справа № 05-01/2097/10-215;
- приватного підприємства «Агропослуга», м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 50, кім. 215; р/р 26008180069001 КБ Приватбанк код 23685673, справа № 05-01/2098/10-213;
- українсько-американської торговельно-виробничої компанії «Diamond — mast», м. Кіровоград, вул. Тимирязєва, 156; р/р 26009200117001 АК АПБ Україна код 20013683, справа № 05-01/2096/10-214.

Майнові вимоги і заяви санаторів подавати до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Київської області (м. Київ-33, вул. Жилинська, 58 б) порушив справу №157/105-98 про банкрутство КСП «Сенізького» (Київська область, Бориспільський р-н, с. Сенізька), р/р 26007200280002 у Бориспільському відділенні АПБ «Україна», МФО 321079, код ЗКПО 0849793.

До відома акціонерів «Електрон Банку»!

26 лютого 1999 р. у м. Львові, в будинку «Електрон Банку» по вул. Грабовського, 11 (конференц-зал, 3-й поверх) відбудуться чергові річні загальні збори акціонерів банку з порядком денним:

1. Про підсумки господарсько-фінансової діяльності «Електрон Банку» за 1998 рік.
2. Звіт і висновки ревізійної комісії за результатами роботи за 1998 рік.
3. Основні напрями діяльності банку на 1999 рік.

Початок зборів о 15.00.

Реєстрація учасників зборів з 14-ї години 26.02.99 р.

Додаткову інформацію з питань проведення зборів можна отримати в «Електрон Банку» по тел. (0322) 97-13-82, 72-15-48.

Рада банку.

Арбітражний суд Хмельницької області порушив справу про банкрутство:

1. № 1/197-6 ТОВ маг. № 46 «Плес» м. Кам'янець-Подільський, вул. Франка, 42, р/р 260053601278 в УСБ м. Кам'янець-Подільський.
2. № 1/220-6 КСП «Колос» с. Ружичанка Хмельницького району, р/р 26006200960001 в ЦВ АПБ «Україна» м. Хмельницького, 3.
3. № 2/191-5 БТФ «Колос» сит. Вовківщині, Деражянянського району, р/р 4671174 в АПБ «Україна» м. Деражня.

Санаторів і кредиторів просять звертатися протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ВАТ «Сокіл» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 25 лютого 1999 р. о 15.00 в актовому залі професійно-технічного училища № 5 за адресою: Львівська обл., м. Новий Розділ, вул. Галицька, 11.

Порядок денний:

1. Звіт генерального директора ВАТ «Сокіл» про результати діяльності товариства за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Про реорганізацію ВАТ «Сокіл».
4. Про створення дочірніх підприємств та затвердження статутів.
5. Про внесення змін і доповнень до статуту.
6. Затвердження угоди з реєстратором.
7. Різне.

Початок реєстрації акціонерів з 14-ї год.

Учасникам зборів мати при собі паспорт або доручення на право управління акціями.

Телефони для довідок: 2-45-23; 2-45-59.

Рада директорів ВАТ «Сокіл».

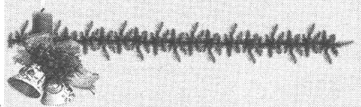
Арбітражний суд Запорізької області порушив справу № 5/3/600 про банкрутство НВФ «Резонанс» (м. Запоріжжя, вул. Героїв, 131-б, кв. 76, р/р 2600430012869 в Запорізькій обласній «Укрсоцбанку»).

Санаторів і кредиторів просять звертатися протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Представити Фонду державного майна України у Дніпровському районі м. Києва. Приватизовано шляхом викупу нежитлове приміщення за адресою: м. Київ-94, буд. Праці, 2/27.

Астрологічний прогноз

Рік Кота

Цей рік буде, напевно, спокійним. Відпочиньте, оскільки наступний може бути бурхливим. Влаштовуйте прийомки, читайте, балакайте біля вогнища. Рік буде вдалий для дипломатів, спритливий для людей юстиції. Дитина, народжена влітку цього року, виросте щасливою й талановитою.

ПАЦОК

Нехай буде обережним, Кіт чекає його на повороті. Не слід нічим виділятися.

ТИГР

Нехай відпочиває, Кіт йому шкоди не зробить.

БИК

Можна спокійно працювати.

КИТ

Як приємно полежати на пиріжні

біля вогню! Ніяких проблем!

ДРАКОН

Кіт не буде заважати Дракону мати успіх у товаристві. Навіть, це його розважить.

ЗМІЯ

Ух! Вона насолодиться заслуженим відпочинком і подумам про коханця. У неї буде успіх.

КИНЬ

Хороший рік. Кохання, робота, світські обов'язки і, можливо, трохи політики.

КОЗА

Нарешті на неї звернули увагу, її запрошують, цінують її компанію! Дуже хороший рік.

МАВПА

У неї все буде чудово. Рік з усіх боків хороший.

ПІВЕНЬ

Трохи травмований попереднім роком, він залишається напоготові і ні до чого не береться.

СОБАКА

Відпочиває і майже щаслива. Кіт принесе їй мир, і треба цим скористатися, щоб вступити в шлюб.

СВИНЯ

Усе було б добре, якби у повітрі не пахло процесами. Уникнути будь-якою ціною.

Беріть, теж зелений і з голками...

Мал. Віктор ГІРОВА.

Фото з конверта

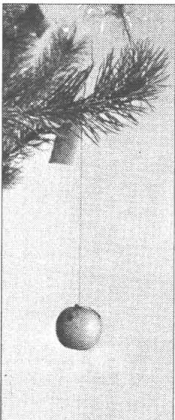
З Різдом Христовим, з колядою!

Фото Павла ЮР'ЄВА.

Ворскла
Малинського району
Житомирської області.

Магія Святого Вечора

Свята Вечера — Багата Кутя — улаштовується на пошану добрих духів (дух) та бога врожаю, бога худоби... Ця ніч, як і всі Святі Вечори до Нового року, належить духам — і Вечера Свята, і Ніч Свята, і Вечори Святі. На Свят-Вечір, ніби кожного місяця присвячують, господні готують дванадцять справ із усієї садовини й городини, що є в господарстві, щоб якнайкраще прийняти бога врожаю і святі душі одвід-продів. А вони подарують у новому році ще кращий урожай. Це магічні дії — дами повний достаток на Багату Вечеру.

Справи готують і подають у такому порядку:

- * Кутя — обтовлена набіло пшениця з самого доброго зерна, її мішають з медом і маком. Подають першою.
- * Горох та капуста (дві справи їдять разом).
- * Борщ пінний з грибами та рибкою.
- * Голубці.
- * Риба холодна.
- * Риба смажена.
- * Гриби, затоплені часником.
- * Вареники з сливками та грушами, вишнями та черешнями.
- * Млинці (їдять з борщем).
- * Каша гречана чи пшоняна (пісна, особливо приготувана).
- * Пиріжки пісні з капустою, сливками, грушами.
- * Вар (узвар) — варять сушені фрукти: груші, яблука, сливи, вишні.

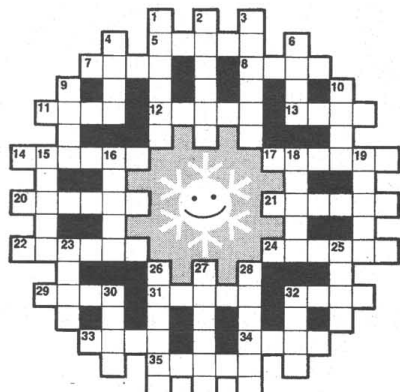
КРОСВОРД Веселі сніжинки

По горизонталі: 5. Те, з чим і в чужий монастир пхаються. 7. Як із гітарою, то вже й він. 8. Дволикий бог, чим іменем такий же місяць назвали. 11. Як понохає його — аж у носі крутить. 12. Той, хто лвох генералів проголосує (а доводиться їй більше). 13. Її побудуєш лиш уночі. 14. Вона вкрала шматок сала, піп її убив. 17. Річка, що стоїть. 20. Ти йому смачне, він тобі стружене. 21. Першодівичав аеромаршруту Полтавщина—Петербург на транспорті в одну нечисту силу. 22. Глава беззубої сім'єйки у творі І. Нечуя-Левичюка. 24. Вона сигналізує «стоп», та мало хто зупиняється. 29. Найпривабливіший об'єкт свята. 31. Горбатий заєць, любитель цукрової тростини. 32. Хоч вона й позаду, та гірше пня попереду. 33. Легендарна героїня «чаплевських» анекдотів. 34. Тара — для білетів, для сміття, для праху. 35. Те, що має уміщати, варяти навіть сокиру.

По вертикалі: 1. Найкоротший, але найзмістовніший український тост. 2. Та, що й на посту міцно спить. 3. Веселі різдвяні дні. 4. Найперший землероб, але й найперший убивця. 6. Жартун, який перелетів усі «кордони на замку» і посадив літака в центрі Москви. 9. Був би раком, та без хвоста. 10. Те, що у склупої й серед зими не випростиш. 15. Сила-силенна баранів. 16. Тетсамозонка, котра без бою забрала у нас десять вечорів. 18. У назві — довіря, а по суті — нерешко обман. 19. Маленький нуль. 23. Найменша літера грецького алфавіту, через що стала мірилом найдрібнішого. 25. Мінус-ноль. 26. Ниволобна-риба. 27. Вона одна, а гетьманів — тьма. 28. Нібито і срібло, і золото, а придивись — лифта. 30. Та, що народилася раніше нас. 32. І сам не росте, й іншим не дає.

Відповіді до кросворда, надрукованого 26 грудня

По горизонталі: 5. «Варнак». 6. Хвойка. 11. Бойки. 12. Закон.

13. Волосняк. 16. Кичера. 17. Блешня. 22. Калита. 23. Бокшай. 27. Коростень. 29. Сутра. 30. Манга. 31. Стацій. 32. Олявля. По вертикалі: 1. Наска. 2. «Фараон». 3. Квітка. 4. Шквал. 7. Моршин. 10. Горинь. 14. Хронометр. 15. Політників. 20. Максуд. 21. Мальта. 24. Портіш. 25. Янгель. 26. Крути. 28. Марія. По дугах: 8. Многогірний. 9. Святотатство. 18. Самоконтроль. 19. Клімнестрат.

Народний календар

У січневу холодну добу пам'ятай про худобу

6 СІЧНЯ — Свят-вечір, багатий вечір, багата кутя, вілья. Відзначають народження Різдва. Крім куті, яку називали багатого, готують одинадцять пінних справ. Цього дня не можна нічого позичати, щоб «не жебракувати цілий рік».

7 СІЧНЯ — Різдво. Одне з найбільших релігійних свят — народження Ісуса Христа. З початком Різдва вже можна вживати скоромину. До обіду цього дня не відвідують сусідів, особливо жінок, бо якщо вони першими зайдуть до хати, то неодмінно «принесуть лиха». По полудні починають колядувати.

8 СІЧНЯ — Богородиця. В народі вважали, що не свято для жінок важливіше, ніж Різдво, бо пов'язане з Матір'ю Божою. Цього дня не можна працювати вагітним жінкам, бо народиться дитина з фізичними вадами.

9 СІЧНЯ — Степана, Стефана. Звичай це морозний день, тому й казали: «Прийшов Степан — на ньому червоний жулан». Святкують як і попередні дні, співають багато колядок.

Прикмети січня

- * Місяць яскравий — до ясної погоди, а блідий, покритий туманом — до снігу.
- * Припиниться під вечір сніг — погода покращає.
- * З'являються коло сонця чи місяця райдужні кола — в найближчу добу погода погіршиться.
- * По зимі літо йде: якщо раптом випаде дощ, то такого ж дня влітку спине градом, а коли мороз — то буде спека.
- * Сіра ворона при заході сонця самотньо сидить на верхівці найвищого дерева — чекай лютого морозу.

Редактор номера **Анатолій СОЛОНСЬКИЙ**.
Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.

- За зміст та достовірність інформації в рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Наступний номер газети вийде 12 січня ц. р.

Свідство про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 204694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311002.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rlc.com